

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 16^e jaargang nummer 3 - april 2023

Theo Scholten en Cees Waaijer

KOOP

&

MAAK KANS OP MOOIE PRIJZEN

**Kies zelf
op welk
cadeau je kans
wilt maken!**

Meedoen kan van
vrijdag 14 april
t/m zondag 7 mei

Meedoen is eenvoudig!

- Spaar kassabonnen van 2 of meer verschillende winkels van winkelcentrum Dukenburg met een totaalwaarde van minimaal € 25.
- Stop ze in de actie-envelop (verkrijgbaar in de winkels) en deponer deze in één van de 4 inleverbussen op het plein bij Action.
- Je mag zo vaak meedoen als je wilt.

Kijk voor de actievoorwaarden op winkelcentrumdukenburg.nl

WINKELCENTRUM
DUKENBURG
BRENGT
JE MEER

Cilia Daemen 4

Theo Scholten en Cees Waaijer 12

Déwa Janssen 9

Johan en Ineke Dorst 6

Gaël Pennings 15

Ode aan Nijmegen 26

Jos Derksen 14

Dukenburg in stukjes

Meer cultuur in Dukenburg	32
Leerlingen en arbeidsmarkt	32
Dromen, durven, doen	33
Riksja-piloten gezocht	33
Warmtenet	34
Straten in Dukenburg	34
Kwiek-beweegroute Meijhorst	35
Alzheimer Café	35
Lankforst-maisonnettes	36
Bedrijfsruimte in Lankforst	36
Tafeltennis in wijkcentrum	37
Bomenkap in Weezenhof	37
Pauze in winkelcentrum	37
Meijhorst-maisonnettes	38
Cursus volgen bij MIEP	38
Bewonersplatform Weezenhof	39
Paden Staddijk verhard	40
Leden raad bezoeken Weezenhof	40
B&W bezoeken Weezenhof	41
Duukjes	42
Tien jaar AED's in Dukenburg	42
Opschoondag in Tolhuis	43
Opschoondag in Aldenhof	43
Turnvereniging Sparta 25 jaar	43
Nieuwbouw Prins Clauschool	44
De stad ben ik	45

En verder:

Column Peter Saras	8
Magenta broekpak	8
Dukenburg Groen	10
Wat doe je aan broedsucces?	10
Wist je dat?	10
Ontdek Stadspark Staddijk	11
Sportgeschiedenis: schaatsen	16
Column Els Geelen	17
Stemmen in Nijmegen	18
Uitslag Statenverkiezingen	19
Cruisetochten en -vaarten	20
Hommage aan Gerard Philips	21
Charles Hamburger	22
Oud = in	23
Welvaart maar ook welzijn?	23
Mijn tante is 101 geworden	23
Talkshows in Nederland	23
Fotopagina's	24
Maart roert staart, april doet wil	24
Vergeten verleden	26
Katholieke Illustratie 1938	28
Cultuur	30
Verdwenen muurdecoraties	30
Dieren in de winkel	31
Krokopraat	31
Cultuuragenda	31
Colofon	47
Verkrijgbaarheid Dukenburger	47

Wethouder Cilia Daemen: 'Iedereen moet mee'

Sinds juni 2022 is Cilia Daemen wethouder van de gemeente Nijmegen. Tijd voor een kennismaking. 'Als wethouder zit je nog dichterbij het vuur.'

Daemen is opgegroeid in Hoenderloo aan de rand van Het Nationale Park De Hoge Veluwe met twee Limburgse ouders en drie jongere broers. 'Dat was wel een soort importsituatie in zo'n klein dorp', vertelt ze. 'Mijn ouders zijn altijd het Limburgs dialect blijven spreken, dus dan valt zoiets nog meer op, maar ik heb het wel altijd heel gezellig gevonden.' Voor haar studie ging ze naar de Radboud Universiteit: 'Hier ben ik begonnen aan de studie Cultuurwetenschappen, omdat ik dat heel interessant en leuk vond. Het maakte mij niet uit of ik er per se geld mee ging verdienen. Ik wilde iets doen wat ik boeiend vind. Nijmegen trok mij direct aan: de ruimte in de stad en al die verschillende mensen.' Zij woont ruim 20 jaar in Nijmegen, eerst in Grootstal en Brakenstein. Later op de kruising Hatertseveldweg/Groenestraat. Tegenwoordig woont ze met partner en kinderen in Noord.

Politiek

Haar collega-wethouder Noël Vergunst heeft Daemen gevraagd: 'Hij was destijds raadslid en zocht een groep leden die hem konden ondersteunen op het thema cultuur. Ik heb me toen aangesloten bij de werkgroep *cultuur en creatieve stad* omdat ik op die manier nog iets met mijn studie kon doen. In 2008 ben ik lid geworden van GroenLinks. Ik werd meteen fractievolger. Het was heel mooi om in je eigen omgeving te zien wat er allemaal speelt. Later heb ik de thema's zorg en welzijn erbij gepakt. Ik ben acht jaar gemeenteraadslid geweest. Uiteindelijk leek het mij mooi om wethouder te kunnen worden. Omdat je in die rol eigenlijk nog dichterbij het vuur zit en je met veel meer verschillende onderwerpen bezig kunt zijn.'

Portefeuilles

Daemen heeft een heel diverse portefeuille. Ze is wethouder van 'welzijn, gezondheid, inclusie, klimaatadaptatie en stadsvergroening en mobiliteit'. 'Ik vind het werk heel boeiend', vervolgt ze. 'Ik heb elke dag het gevoel met belangrijke maatschappelijke onderwerpen bezig te zijn. Omdat de bewoners van Nijmegen zoveel verschillende achtergronden hebben, ben ik blij met de mix van de portefeuilles. Welzijn, gezondheid en inclusie zijn thema's die me na aan het hart liggen. Die

Cilia Daemen naast een Boltfiets voor Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst

kan ik verbinden met groen, klimaatadaptatie en mobiliteit. Wat is het effect van groen op gezondheid? Wat doen de keuzes die we maken op het gebied van mobiliteit voor het welzijn van de burgers? Daar gaan we het in mei over hebben in de gemeenteraad. Voor de langere termijn moeten we nadenken hoe we de stad leefbaar kunnen houden. We rekenen op tien procent bevolkingsgroei. Om de stad bereikbaar te houden zullen meer inwoners op een andere manier moeten reizen dan met de auto. Bijvoorbeeld op de elektrische fiets. Hoe meer mensen op een e-bike tussen Arnhem

en Nijmegen rijden bijvoorbeeld, hoe minder stilstand er is op de A325. Die loopt gewoon vol. Er moet ook veel worden gedaan aan het slimmer organiseren van het openbaar vervoer. En we maken het graag aantrekkelijker om met het openbaar vervoer naar de stad te gaan. Daarbij wordt gedacht aan stap-op-stap-af-vervoer vanaf het station naar het centrum. In het najaar start een pilot.'

Overstappen

Het college wil meer transferia waar mensen overstappen van auto op fiets of openbaar

kunnen doen'

vervoer. Die in Lindenholt werkt slecht. Als je daar je auto parkeert op het transferium heb je de keuze tussen een bushalte boven op het talud, waar eens in het half uur een bus naar het centrum of Heijendaal gaat, of je neemt lijn 2 die eerst door heel Lindenholt rijdt.

'Dat willen we verbeteren. Transferia in Den Bosch en Amsterdam werken wel, maar dat komt omdat de automobilist weet dat er voor het bereiken van de binnenstad geen alternatief is. Zodra het beeld ontstaat dat er wellicht een parkeerplekje vrij is, rijdt de automobilist door. Als je de groei van Nijmegen voor je ziet, dan zal het meer de kant op gaan van uiterst beperkte parkeermogelijkheden in het centrum met daardoor veel extra mogelijkheden voor voetgangers, fietsers en groene aanpassingen. Bezoekers van het centrum parkeren straks meer op afstand en bewoners in de parkeergarages. Dat is een kwestie van tijd.'

Luchtkwaliteit

Het gemiddelde aantal inwoners met longklachten is in Lindenholt en Nijmegen-West veel groter dan in de rest van Nijmegen en omgeving.

'De luchtkwaliteit wordt voor een belangrijk deel bepaald door het verkeer in en rondom de wijken. Over enkele jaren mogen geen auto's met verbrandingsmotoren meer verkocht worden. Wij hebben zelf voorgesteld om brom- en snorfietsen met verbrandingsmotor te verbieden. Dat is allemaal om bij te dragen aan gezonde lucht in de stad. Het verkeer is nu een grotere veroorzaker dan de industrie. Er moet een totaalverbod komen op het ontgassen door de beroepsscheepvaart in de buurt van Nijmegen. Maar dat kunnen wij niet bepalen. Daar gaat het Rijk over.'

Inclusie

'Wat wordt bedoeld met inclusie? Dat iedereen mee kan doen in het samenleven in deze stad met alle ruimte voor de diversiteit. Vaak gaat het om bepaalde groepen die van oudsher op afstand staan of minder aan de algemene norm voldoen. Daar heb je soms meer werk te verzetten om drempels weg te nemen. Dat kan dan gaan om migrantengroepen, de LHB-TIQ-plus-gemeenschap en mensen met een fysieke beperking. We hebben verschillende acties op de planning staan om grote verschillen te kunnen maken. Ook gaan we flink met het antidiscriminatiebeleid aan de slag. En dat alles samen met die groepen! Dus wanneer het gaat om de mensen met fysiek een beperking dan gaan we ook met hen in gesprek over wel-

ke barrières zij ervaren. Het is vaak de manier hoe wij het organiseren of iemand zich beperkt voelt of minder. Dat is toch een prachtige taak?'

Een nieuwe term is stadsdeelprogrammeren. Daemen: 'Hier werken professionals en inwoners samen aan belangrijke thema's in een wijk. Er is aandacht voor kinderen, jeugd én volwassenen. Als eerste verzamelen bewoners en professionals allerlei verschillende data om te checken of het allemaal wel klopt. Daarna gaan we dat hele proces in stappen doorlopen: "Herkennen we dit? Wat moet nu gaan gebeuren en wat kan verbeterd worden".'

Tweedeling

Er loopt een grens dwars door het Goffertpark. Ten oosten ervan wonen veel hoger opgeleiden. Ten westen hiervan veel mensen met een praktische opleiding. Veel inwoners van Lindenholt en Dukenburg voelen zich achtergesteld. Wat doet de gemeente hieraan?

Daemen: 'Ik denk dat dit een stuk genuanceerder ligt. We hebben daar extra investeringen gedaan. We laten in het coalitieakkoord zien dat Dukenburg en Lindenholt net zulke belangrijke stadsdelen zijn als de andere. We zorgen als college dat we ook hier in de wijk zijn, bijvoorbeeld met een werkbezoek, en gaan graag met mensen uit de wijk in gesprek. Met nieuwe bewoners in een wijk, zoals straks op het oude ROC-terrein, verandert de samenstelling in een wijk ook. Aan nieuwe groepen inwoners kun je gemakkelijk laten zien hoe mooi Dukenburg en Lindenholt zijn. Qua groen springen deze stadsdelen er enorm uit. Aan klimaatadaptatie hoeven we daar helemaal niet zoveel doen, want het is er al goed aangelegd. Mijn

opdracht is nu bijvoorbeeld met biodiversiteit dit te vergroten.'

De bouw langs de Waal leidt tot een grote verandering in Oud-West en het centrum. Er dreigt een tweedeling te ontstaan tussen het Waalfront en het oude Waterkwartier. Is daar iets aan te doen?

'Aan het gemengd bouwen kun je niet zo maar iets veranderen. De huizen zijn nu eenmaal zo neergezet. Wat je wel kunt doen is kijken naar een manier om te bevorderen dat bewoners elkaar echt ontmoeten. We hebben een actieplan binnenstad. Dat gaat onder meer over vergroening en op een positieve manier denken om samen met buurtgenoten jouw straat of wijkje te verduurzamen. Dat kan bijvoorbeeld door samen geveltuinen aan te leggen. Operatie Steenbreek doet daar heel goed werk in. Dat is een mooie combinatie van stadsvergroening en sociale cohesie.'

Verskil maken

Wanneer u terugkijkt, wat zijn dan zaken waarbij u het verschil hebt kunnen maken?

'Alles wat leidt tot verandering waar heel Nijmegen wat aan heeft. Zo kijk ik daar in ieder geval naar. Van grote ontwikkelingen zoals de mobiliteitstransitie tot al die mooie welzijnsinitiatieven die we financieren, zoals van *Tuin tot bord* bij de Broederij in Lindenholt. Daar werken bewoners samen in een moestuin waaruit producten worden gebruikt voor het koken van maaltijden die dan weer voor een aantrekkelijk tarief worden aangeboden aan buurtgenoten.'

Tekst: Gerard van Bruggen en René van Berlo
Foto's: Jacqueline van den Boom

Johan en Ineke Dorst lopen Vierdaagse van Marbella

Het voorjaar is weer begonnen. Na een periode van weinig licht en kou - echter de kou viel deze winter mee - is het voor iedereen heerlijk eropuit te trekken met de fiets of wandelend.

Het is nu tijd om te trainen voor de verschillende wandelmarsen die in Nijmegen en omgeving plaatsvinden. Maar het hoogtepunt voor wandelend Nijmegen en Nederland is de Vierdaagse. Nadat de laatste jaren de belangstelling voor dit grootse evenement was afgenomen - corona was daar debet aan - is de uitgave van 2023 weer uitverkocht. Het maximale aantal deelnemers van 47 duizend was snel bereikt.

De andere vierdaagse

Het alternatief voor vier dagen wandelen in Nijmegen vindt plaats in het zonnige zuiden van Spanje, in Marbella. Het grootste wandel-evenement van het land. In dit deel van Spanje zijn veel overwinteraars uit Nederland, onder wie ook mensen uit Nijmegen. Een van deze Nijmegenaren kwam met het idee een wandeltocht te organiseren naar voorbeeld van de Nijmeegse Vierdaagse. De plaatselijke VVV zag mogelijkheden voor Marbella met extra toeristen en promotie voor de stad.

Dit jaar is het de twaalfde editie van het wan-

delfestijn. Elk jaar neemt het aantal deelnemers toe. In 2022 waren meer dan 2000 personen uit 31 landen ingeschreven om 10, 20 of 30 kilometer te wandelen door het prachtige gebied aan de Costa del Sol.

Zo ook Johan Dorst met zijn vrouw Ineke. De editie van 2022 was voor hen de eerste deelname. Johan heeft de Vierdaagse van Nijmegen

reeds twaalf maal gelopen. Er was altijd wel een reden: eerst lopen met zijn dochter en nu ook met de kleindochter. Ineke is een actieve wandelaar, maar de vier dagen in Nijmegen heeft zij niet gelopen. De afstanden en massaliteit weerhielden haar hiervan. Het idee voor de vierdaagse in Marbella kwam van de buurman en Ineke werd door klanten van het reisbureau op het idee gebracht. De burens zeiden ook te willen gaan en daarmee werd het een wandelclubje van zes personen dat bestond uit Johan, Ineke en de burens Teun, Liesbeth, Anneke en Marjon, de laatste een vriendin uit Noord-Holland.

Het lopen van deze tocht is een combinatie van actief zijn, maar het vakantiegevoel is ook aanwezig. Qua sfeer is dit de Nijmeegse Vierdaagse in het klein, maar wel goed. Elke dag wordt een ander parcours van 20 of 30 kilometer gelopen. Johan en zijn medelopers liepen dagelijks 20 kilometer in een mooie en uitnodigende omgeving, maar wel heuvelachtig.

Een etappe gaat aan het eind zelfs over het strand. Omdat alles een stuk minder prestatief is heb je de tijd alles goed in je op te nemen. Dagelijks wordt gestart en gefinisht op de Plaza del Mar. Onderweg zijn twee rustplaatsen met voldoende water. Onderweg worden fles-

Ineke en Johan bij de start

Wandelende vrienden

jes water en fruit uitgedeeld. EHBO-verzorgingsposten zijn niet aanwezig. Net als in Nijmegen op de Via Gladiola worden de lopers op de laatste dag hier ook onthaald, maar dan op de Via Gladiola aan de boulevard, inclusief een gladiool en medaille.

In de avond zorgen kraampjes en muziek voor een gevoel van vierdaagsefeesten in het klein.

Niet alleen vierdaagse

De bergen trekken en de bergsport is favoriet bij Johan. Hij maakt dan ook graag wandel-

tochten door de bergen, lopend van hut naar hut. Een voorbeeld hiervan is een tocht van München naar Venetië over de Alpen, de eerste tocht na zijn emeritaat in 2018. Nog elk jaar gaat hij met vrienden wandelen in de bergen. Een andere afgelegde wandeltocht is de beklimming van de Kilimanjaro in Tanzania.

Samen met Ineke zijn inmiddels verschillende langeafstandstochten gemaakt. Het Pieterpad is er een van, maar ook de Dutch Mountain Trail, een tocht van ruim 100 kilometer met 2000 hoogtemeters in Zuid-Limburg. Ook is door hen het langste natuurpad van Nederland gelopen. Een tocht van Delfzijl in Groningen naar Goirle in Noord-Brabant, over een afstand van 450 kilometer, afgelegd in dagelijkse etappes.

Op het lijstje...

staat de vierdaagse van Mallorca van 18 tot en met 21 april 2023 en voor komend jaar februari een tocht in Costa Rica van Coast to Coast over een afstand van 280 kilometer tussen de Caribische Zee en de Grote Oceaan. Als fervente wandelaars kijken Johan en Ineke hier zeker naar uit.

Tekst: Wil Rengers

Foto's tocht: collectie Johan en Ineke Dorst

Foto Johan en Ineke: Jacqueline van den Boom

Johan en Ineke zijn gefinisht

Breng vertrekt en RRR komt

246 stuks hebben ze ervan volgens de berichten begin maart, Ali Baba bussen. Ze zijn ook nog onder verdachte omstandigheden verworven in een nieuwe concessie door vervoerder Keolis. Dat kostte ze al bijna 600.000 euro aan boete. Desalniettemin mochten ze nog twee jaar rijden onder een 'noodconcessie'. Wie bedenkt het.

Het is toch wat dat lieden in driedelig pak achter een bureau elektrische bussen kiezen uit een land waar geen vrijheid van meningsuiting is en mensen van wieg tot kist bespioneerd en gevolgd worden in hun doen en laten? Onderdelen van deze bussen worden in strafkampen in elkaar gezet, zo meldde de Duitse televisie.

De provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland gaan één openbaarvervoergebied worden dus grote kans dat Dukenburgers straks ook in een Ali Baba-bus hun OV-chipkaart voor de kaartlezer moeten houden. En dan maar hopen dat een Chinese veiligheidsman in Hangzhou niet meekijkt en registreert waar jij in en uitstapt.

Ze zijn nu gekeurd voor overname, deze bussen, met weer 'poppenkast'. In 91 procent van de bussen zijn er problemen met de chauffeursstoel. En 70 procent van de bussen trekt met rijden op een rechte weg naar rechts. Een monteur vertelt: 'Tijdens het repareren van twintig storingen komen we weer vijftig nieuwe tegen.'

In de pers stond een jaar geleden nog dat er 259 van deze bussen waren, nu lezen we 246 stuks. Zouden er al 'gesneuveld' zijn?

Overigens waar deze dingen in het buitenland en vooral in bergachtig gebied rijden zijn er al diverse uitbrand. In maart is er een in Duitsland zomaar een huis ingereiden, ook zo'n geruststelling.

Enfin in december van dit jaar worden we niet meer 'Gebrengt' maar is het 'RRReizen'

Peter Saras

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Waar gebeurd

Uit de geschiedenis van ruim 50 jaar Dukenburg Magenta broekpak

'Mam', vroeg de voor studie en werk al enige tijd uit Dukenburg weg-verhuisde dochter, 'we hebben in april een retrofeestje met als thema de hippie-jaren vorige eeuw. Mag ik jouw trouwpak lenen?'

Mam vond dit uitstekend. Eindelijk kon het dure, destijds supermoderne damescolbertje en de bijpassende broek met wijde pijpen weer eens dienst doen. De kleur van het ensemble, gecombineerd met een chocoladebruine zijden blouse, was ook tig jaar geleden nogal schokkend: magenta*! Het driedelig broekpak was gevonden in een chique zaak in het hartje van de charmante Westfaalse stad Münster. Moeders heeft daar haar familiewortels liggen. Eerder kocht ze al een warme jas van nepbont toen haar zusje in het vroege voorjaar in de *seventies* trouwde. Dus dochter-/niet-lief kon verantwoord aangekleed het nostalgische feest bezoeken, ijs en weder dienende. En ze had me een bekijks! Ook al omdat haar partner – intussen de paps van haar kinderen – een bruine histo-outfit had gevonden zoals eerder de echte bruidegom. Prima over nagedacht en bij elkaar geharkt. Natuurlijk kreeg de 'bruid' complimenten en opmerkingen over haar uitmonstering. De mooiste vraag die haar gesteld werd, deelt sindsdien haar moeder met verve als het gesprek gaat over bruidskledij: witte jurk, sleep, sluier, boeket, enzo: 'Jeetje, waar heb jij dat pak vandaan gehaald? En dat boeket!' (Het boeket was gemaakt van droogbloemen; zo duurzaam als wat.) De nep-bruid: 'Dit trouwpak komt uit de mottenballen in de kledingkasten bij mijn ouders thuis.' De ballen hadden hun taak echter niet goed uitgevoerd, want toen moeders de broek na het feestje nog eens wilde wassen, vielen de gaten erin alsof er hagelstenen hadden huisgehouden. Weg ermee, jasje ook, de blouse ging nog wel. Wie schetst de verbazing van moeder en dochter, toen zij in dit vroege voorjaar (2023) samen winkelend een exacte kopie van mams trouwpak zagen staan in de etalage van de Mantel Specialist, in Winkelcentrum Dukenburg. Nog gekker: bij de finale van *Wie is de Mol/2023* droeg Ranomi Kromowidjojo hét broekpak dat hierboven door de mangel is gehaald. Het knalroze stond ook Ranomi prima, de neonrode top eronder vloekte enorm. Maar was dit misschien ook ooit de trouwuitrusting van moeder Kromowidjojo?

* Dé modekleur voor dames in 2023.

Tekst: Hette Morriën. Foto: Little Mistress

Van niets naar iets

Déwa Janssen

Déwa Janssen uit Tolhuis is bijzonder. Al-tijd al geweest, maar nu helemaal. Niet veel mensen doen het hem na, het schrijven van een autobiografisch boek.

Hij is een jongvolwassene van 25 jaar en heeft in zijn leven tot nu toe al heel wat meege-maakt. Méér dan genoeg om op te schrijven en als inspiratie te gebruiken voor mensen met eenzelfde problematiek. En dat heeft hij gedaan. Kenmerkend voor Déwa die nooit op-geeft en strijdt voor zijn eigen bestaan, precies zoals hij is en niet anders.

Op 6-jarige leeftijd wordt Déwa gediagnosticeerd met autisme nadat hij als baby gescheiden is van zijn tweelingbroertje en opgevoed door zijn tante en oom. Vanaf die leeftijd was alles in ieder geval duidelijk en kon er veel van zijn gedrag en van zijn problemen verklaard worden.

Autisme

Dat wil niet zeggen dat daarna alles zomaar van een leien dakje verliep. Voor iemand met autisme (en in het geval van Déwa ook nog met DCD, een coördinatie-ontwikkelingsstoornis) is het strijden tegen de buitenwereld die je heel graag in een hokje zet. En dat wilde hij niet. 'Ik wist van mezelf dat ik veel meer in me had dan wat iedereen in eerste

instantie dacht en wat me ook geadviseerd werd op bijvoorbeeld de lagere school', zegt Déwa. 'Dat bleek ook wel, want steeds als ik toetsen moest maken, bijvoorbeeld de Cito, kwamen er veel betere uitslagen uit dan men verwachtte.'

School

Déwa belandt zo eerst op de vmbo-t op Werkenrode en dat gaat zo goed dat hij daar voorbereid wordt voor de havo. Op de Monnikskap, een aangepaste groep op het Dominicuscollege, gaat hij volledig voor de havo en stapt na verloop van tijd zelfs over naar de reguliere havo van het Dominicus. Déwa: 'Niet de makkelijkste tijd, men accepteerde mijn 'wat anders zijn' daar lang niet altijd, ook al omdat alle anderen elkaar natuurlijk al twee, drie jaar kenden en ik nieuw binnen kwam'.

Déwa begint ieder jaar op de reguliere havo met een introductie van zichzelf en legt uit wat autisme en DCD inhouden. 'Dat was ook wel nodig', zegt hij, 'want nog nooit had iemand die stap door de dichte deur van de aangepaste havo naar de reguliere gemaakt.'

Hoewel dat best eenzame jaren waren, stroomt hij door en haalt zelfs binnen de normale tijd zijn havo-diploma. 'Dat was ook de tijd dat ik begon te schrijven aan dit boek. Mijn moeder

zei voor de grap dat ik intussen al zoveel mee-gemaakt had, dat ik er wel een boek over kon schrijven. Zo gezegd zo gedaan', lacht Déwa.

Boek schrijven

En zo begint hij in 2016 aan de teksten voor zijn boek. Van zijn geboorte tot aan nu beschrijft Déwa nauwgezet wat hij allemaal heeft meegemaakt en waar hij tegenaan is gelopen. Interessant, want het geeft zo een kijkje vanuit de persoon zelf die vanuit het speciaal onderwijs nu is doorgestoomd naar werk als assistent-accountant en nog één dag in de week studeert om straks accountant te worden.

'Juist doordat mensen zo weinig vertrouwen in mijn kunnen hadden werd er bij mij iets aangewakkerd waardoor ik wilde laten zien wat ik in mijn mars heb. Als je nagaat dat er op de lagere school zelfs gezegd werd dat ik die nooit zou kunnen afronden, dan is het heel noodzakelijk dat er een verhaal op papier komt over vecht-lust, zelfvertrouwen en doorgaan. Daarmee kan ik anderen helpen die ook in zo'n situatie zitten. Ik hoop dan ook dat die dit boek lezen. Natuurlijk ook hun familie en de rest van de wereld.'

Uitgever

Het was eigenlijk toevallig dat Déwa bij deze uitgever, BoekScout, terecht kwam. 'Via een kennis van mij leerde ik iemand kennen die daar al twee boeken had uitgegeven. Het is namelijk bijna onmogelijk bij de grote uitgevers nog over de drempel te komen. Daar moet je al 150 á 200 euro betalen om je manuscript überhaupt eventueel gelezen te krijgen.'

Zijn huidige uitgever is kleiner en veel laagdrempeliger. 'Daar heb je als beginneling nog een kans. Ze hadden gelijk vertrouwen in me na het lezen van het manuscript en wilden het graag uitgeven.'

Om het boek drukklaar te krijgen was ook nog wel een klusje. Er moest nog een redacteur overheen kijken om fouten eruit halen, daarna nog een student die de laatste punten en komma's meenam. Ook moesten er verschillende namen gefingeerd worden, want niet iedereen komt even positief uit het boek. En het is natuurlijk niet prettig om dat allemaal weer in een boek terug te lezen.

'Het boek, *Van niets naar iets*, is beschikbaar sinds 31 maart, vlak voor de Wereld Autisme dag op 2 april. Je kunt het bij iedere boekhandel bestellen. Zij bestellen het dan weer bij de uitgever. 'En het is ook te koop via de website van Boekscout en Bol.com', zegt Déwa met gepaste trots. Nu dus in de (internet-) winkel.

Tekst en foto: Thijs de Leeuw

Kuifeend met jonkies in de sloot tussen Aldenhof en Staddijk

Broedsucces, wat doe je er aan?

De kans is groot dat u na het lezen van de titel zuchtend de bladzijde omslaat. U denkt: neeee, niet weer zo'n zeurverhaal over te weinig groen, te weinig wilde dieren en teveel tegels om het huis.

Dat is de ene kant. De andere kant is er ook. Wat is mooier dan uitvliegende merels uit het nest in de heg of huppende kikkertjes in het grasveld? Uit onderzoek blijkt dat mensen van meer natuur gelukkiger worden. En als het dan ook nog de -voor de meeste mensen - aantrekkelijke kanten van de natuur zijn kun je je daar wel wat bij voorstellen. Jong verrast en emotioneert. Een brede glimlach die doorbreekt in een babygezichtje ontroert, jonge hondjes en kleine poezen zijn onweerstaanbaar.

Zonder medewerking van bewoners in ons stadsdeel hebben jonge dieren het moeilijk. Een jong dier heeft in grote lijnen hetzelfde

nodig als een jong mens: rust, zorg van ouders, bijvoorbeeld om genoeg te eten of drinken te krijgen en een leefomgeving waar het dier in past.

Dat vraagt inzet van bewoners. Rust – geen loslopende honden, de poes in ieder geval 's avonds en 's nachts binnen, geen rommel waar de jonkies in verstrikt raken, niet als toeschouwer al of niet met het fototoestel in het nest of er dicht bij, geen kikkerdril en paddensnoer in een potje, geen roofdieren zoals karpers in de vijvers – helpt veel.

Als het binnen de mogelijkheden past is een vijvertje of een klein poeltje in de tuin een cadeau voor vogels, kikkers, padden en soms ook salamanders. Een paar vijvertjes in een buurt of straat is voor de dieren een waar wellness resort. In de tuinvijvers in Nijmegen leven 30 procent van alle amfibieën van Nijmegen.

Dat klinkt goed, er is genoeg reden om te be-

denken dat je als Dukenburger niet machteloos bent als het gaat om een groene omgeving. Dat wordt natuurlijk wel steeds wat lastiger.

Nu beschikken de stadsdelen Dukenburg en Lindenholt nog over bijna de helft van al het openbare groen. Meer inwoners, dan ook meer huisdieren en minder openbaar groen, maken het een hele klus om voor voldoende afwisselend groen te zorgen. Maar het gaat dus ook lang niet altijd slecht.

SOVON, het instituut dat in Nederland onderzoek doet naar vogels, heeft geconstateerd dat er op de platte daken van huizen en flatgebouwen steeds vaker scholeksters broeden. Zwart-witte vogels, lange rode snavel, vroeger de vogels die je het eerst op het Noordzeestrand zag. De platte daken met wat grint en zand lijken ook wel wat op een strandje. En van die daken, zeg maar: strandjes op hoogte hebben we in Dukenburg genoeg voorbeelden. Dus wie weet?

Tekst: Els Warringa-Kerkhoff

Foto's: Jacqueline van den Boom

Groene kikkers in amplex en de salamander rechtsonder

Wist je dat?

de scholekster dit jaar de vogel van het jaar is?

Foto: Andreas Trepte

Ontdek Stadspark Staddijk

Stadspark Staddijk is een prachtig park aan de rand van ons stadsdeel Dukenburg. Het park is ruim opgezet en vormt een overgang van de stad naar de natuur. Het is 77 hectare groot.

Wat veel Dukenburgers misschien niet weten is dat in Staddijk ooit de Maas heeft gestroomd en het een gebied is met een grote rijkdom aan natuur. Je kunt goed wandelen in het park, dat in 1976 is geopend. En je kunt er sporten en recreëren.

Ooit een rivierbedding

In het park Staddijk is nog een restant aanwezig van een verwilderd riviersysteem dat oorspronkelijk in het gehele stadsdeel Dukenburg in de ondergrond te vinden was. De oorsprong van het landschap ligt in de periode na de voorlaatste ijstijd, toen de Rijn en de Maas hier een 20 kilometer breed vlechtend rivier-

Orchidee in het Bloemendal

systeem vormden. Er werd toen veel water afgevoerd door een groot aantal ondiepe geulen die zich regelmatig verlegden. Je kunt in Staddijk de oorspronkelijke loop van de Maas en de ligging van de voormalige uiterwaarden nog herkennen.

Geopend door wethouder Massink

Op 3 september 1976 opende wethouder Massink officieel het noordelijke deel van het Stadspark. Met de aanleg was drie jaar ervoor begonnen. Sindsdien waren onder andere voetbal-, rugby-, hockey-, korfbal- en tennisvelden aangelegd. ‘Het resterende gedeelte van deze 40 hectare is in hoofdzaak bestemd voor kinderen, voor ongeorganiseerde sportbeoefening en passieve recreatie. Hier zijn onder andere te vinden: ligweiden, speelhoeken – waaronder één met een veilige water speelgoot (beekje) – en een trimbaan’ (bron: *de Gelderlander*; september 1976).

Natuur en recreatie

Volgens recente informatie van de gemeente valt park Staddijk voor het grootste deel onder de bestemming *natuur*. Dat is van toepassing op het gedeelte van het park met enige natuurwaarde. Het andere deel, het ‘recreatieve groen’, heeft als bestemming *park*. Dat park bestaat vooral uit gazon, de sportvelden van diverse clubs en de grote speelplaats. Het wordt vooral gebruikt voor wandelen, spelen en sporten. Stadspark Staddijk heeft brede asfalt- en halfverharde paden, wat het tot een rolstoelvriendelijk park maakt.

Paddenstoelen en bijzondere planten

In Stadspark Staddijk zijn verschillende gedeelten met bijzondere natuur. Een deel is aan te merken als ‘vochtig bos’ en wordt gekenmerkt door een groot aantal paddenstoelensoorten. Het terrein is heel divers. Veenmosbegroeiing, rietkragen en droge heide wisselen

elkaar af. In 1998 kwamen onderzoekers tot de conclusie dat in een deel van het stadspark Staddijk sprake is van een ‘uitzonderlijke botanische situatie’: er komen veel soorten voor die in de onderzochte wijken in Nijmegen nergens anders werden gevonden. Bij het inventariseren van planten in de jaren daarna werden door een plantenwerkgroep (van het KNNV) gemiddeld 136 soorten gevonden. De diversiteit heeft te maken met een verloop van nat naar droog op beide helften, de daarmee samenhangende kwelstromen en de relatieve rijkdom aan kalk.

Dieren

Sinds 2002 loopt er een schaapskudde in het park. Ze begrazen de weides in het openbare deel van het park. Honden mogen loslopen in aangewezen terreinen, behalve als de schaapskudde er is. Behalve de grote variatie aan bloemen en paddenstoelen zijn er ook vele vlindersoorten, libellen en vogels te vinden. Naast inheemse dieren vind je er ook ‘exoten’, zoals de voor het ecosysteem schadelijke maar smakelijke (zie kader) rode Amerikaanse rivierkreeft. Bezoekers zien ook wel eens een van het aquarium verplaatste tropische waterschildpad.

Tekst: René Koene

Foto orchidee: Cyril Liebrand

Foto park: Jacqueline van den Boom

Amerikaanse rivierkreeften eten

In het water van het Stadspark zijn veel rode Amerikaanse rivierkreeften. Je mag ze niet zomaar uit het water halen, alleen met een vispas. Er zijn mensen die ze vangen om op te eten, ze schijnen goed te smaken. Op internet kun je veel recepten vinden. Maar gooi de kreeften niet in kokend water, ze hebben gevoel. De meest ‘humane’ manier van bereiden is de kreeften voor het doden eerst een half uur in ijskoud water te leggen. Volgens biologen breng je de (koudbloedige) kreeften daarmee in een soort ‘natuurlijke’ narcose.

Foto: Rudmer Zwerver

‘Er zijn heel veel goede hulpverleners. Er gebeurt

Theo Scholten en Cees Waaijer werken in Dukenburg en Lindenholt. Theo is verpleegkundige in de wijk, Cees is zorgtrajectbegeleider. Ze vertellen graag over de mensen en hun werk. ‘Ik ga voor een cliënt door het vuur.’

Cees Waaijer is begonnen als fabrieksarbeider. Hij wilde wat anders. ‘Op mijn dertigste heb ik een hbo-studie gedaan’, vertelt hij. ‘Ik ben als vrijwilliger begonnen bij de Hulpdienst Nijmegen. Ik kon klusjes doen, bijvoorbeeld tuinieren. Na een tijdje vroegen ze of ik bij een zieke man wilde werken.’ Dat deed hij. Het bleek een openbaring: ‘Ik wilde wijkverpleegkundige worden en volgde een opleiding. Ik heb verschillende functies gehad, onder andere teamcoachcoördinator en manager. Toen kwam het project *zichtbare schakel*. Ik mocht zestien uur van mijn tijd besteden om

met huisartsen, politie et cetera te praten. Ik had een vrije rol: fantastisch. In 2015 waren er wetswijzigingen. Het werk werd bureaucratistischer. Dat vond ik niet prettig. Toen ben ik weer wijkverpleegkundige geworden. Sinds twee jaar ben ik zorgtrajectbegeleider voor mensen die dementie hebben. Dat doe ik in Dukenburg en Lindenholt. Hier zijn vier zorgtrajectbegeleiders. In heel Nijmegen zijn er veertig.’ Cees is al 31 jaar in dienst van ZZG zorggroep. Die betaalt hem nog steeds, maar hij werkt nu voor Netwerk 100. Dat is een samenwerkingsverband van professionele organisaties welzijn, zorg, onderzoek en onderwijs in Gelderland-Zuid.

Onderaan begonnen

Theo Scholten was kok in de Doekenborg, het bejaardencentrum in Aldenhof. Hij was in dienst van de ZZG. In 2010 stopte ZZG met

keukenwerk. Dat werd voortaan uitbesteed. Theo ging naar de manager. ‘Het enige wat we je aan kunnen bieden is een plekje in de zorg’, kreeg Theo te horen. Hij antwoordde: ‘Ik wil erover nadenken, maar ik ga geen voeten wassen.’ Hij deed een snuffelstage. Het werk beviel goed. ‘Ik ben bij wijkverpleging terechtgekomen’, vervolgt Theo. ‘Ik zou niks anders willen. Ik doe het met passie. Ik ga elke dag fluitend naar mijn werk. Cliënten zeggen: jij bent altijd vrolijk. Ik ben helemaal onderaan begonnen. De eerste tijd reed ik met de snorfiets van Weezenhof naar Lindenholt en terug. Het enige wat ik mocht doen was mensen wassen.’ Ook Theo volgde diverse opleidingen. Een managementfunctie is niets voor hem. Theo: ‘Technische handelingen vind ik leuk. Ik ga voor een cliënt door het vuur.’ Vroeger had Dukenburg één groot ZZG-team. Nu zijn er zelfsturende teams die samenwerken met andere disciplines in de wijk. Theo zit in het team voor Meijhorst en een deel van Zwanenveld.

Niet meer samen

Op 1 januari 2015 veranderden allerlei wetten. Bejaardenhuisen werden opgeheven. In Dukenburg verdwenen de Doekenborg en de Orangerie. Ouderen moeten voortaan zolang mogelijk thuis blijven wonen. Alleen als mensen echt niet meer voor zichzelf kunnen zorgen mogen ze naar verpleeginstellingen. Hiervoor zijn drie nieuwe tehuizen met veel zorg gebouwd: de Wollewei in Malvert, de Horizon in Meijhorst en de Vlechting in Zwanenveld. In bejaardencentra waren beperkte mogelijkheden om als partners samen te wonen. In de nieuwe instellingen is dat niet mogelijk. Dat kan weer wel in de Meiberg in Meijhorst en de Dageraad in Weezenhof. Hier wonen ouderen zo lang mogelijk zelfstandig. De Orangerie is verbouwd en weer geopend. Hier worden verschillende vormen van zorg geboden. Samenwonen blijft mogelijk.

Bij elkaar kunnen blijven is belangrijk. Theo: ‘Dat je partner het huis uit moet is het ergste wat je kan overkomen. Maar soms ontkom je daar niet aan.’

‘Mijn doelgroep adviseer ik niet met hun partner mee te gaan’, vindt Cees. ‘Word een goede mantelzorger voor je partner, adviseer ik dan. Mensen met een lichamelijke beperking moeten wel samen blijven als het kan.’

Margreet de Vries bij cliënte Fien van Berlo-Verswijveren

De toewijding van ZZG-verpleegkundigen ken ik uit de eerste hand. Allereerst bij mijn ouders in Weezenhof. Ik was zo onder de indruk dat ik besloot een van hen als voorbeeld in het zonnetje te zetten. Dat was Margreet de Vries. Haar verhaal verscheen in *de Dukenburger 5* van 2010. Op bovenstaande foto helpt ze mijn moeder. Ook Cees Waaijer heeft mijn moeder geholpen. Inmiddels

ben ik zelf aan de beurt. Drie keer per week komen verpleegkundigen mijn voeten en onderbenen zwachtelen. Theo Scholten is een van hen. De anderen zijn Petra, Jessy, Kim en Anne. Speciale vermelding verdient Ans. Toen ik de deur voor haar open deed zei ze tegen mij: ‘Dat is lang geleden, meneer Van Berlo!’ Ze had vroeger mijn ouders geholpen. Nu mij. Veel dank allemaal!

heel veel moois'

Verdwalen

De wetswijzigingen hebben het niet makkelijker gemaakt. In de NRC van 28 maart beschreef gespecialiseerd journalist Jeroen Wester hoe hij in het zorgstelsel verdwaalde toen hij zijn licht-dementerende oom wilde helpen. Alleen al voor het regelen van huishoudelijke hulp had hij binnen de kortste keren met vier organisaties te maken. Voor een leek niet te doen.

Makkelijk maken

De zorginstellingen proberen het voor hun cliënten zo makkelijk mogelijk te maken.

Cees: 'In Dukenburg is nu een pilot. Verschillende organisaties wijkverpleging werken samen. Mensen kunnen zich bij één nummer aanmelden.'

Theo: 'Voor zorg in de wijk kunnen ze zich melden via de website www.zorginmijnwijk.nl. De aanmeldingen worden van maandag tot en met vrijdag om 13 uur besproken. Maximaal een dag later horen mensen of zorg ingezet kan worden.'

Cees: 'Voor dementie krijg je een zorgtrajectbegeleider. Je hebt dan met drie wetten te maken: WMO, WLZ en de zorgverzekeraar. Voor mensen is het niet meer te begrijpen. Wij proberen hen daarbij te helpen. We halen alles voor ze uit de kast.'

Theo: 'We schakelen huishoudelijke hulp, fysio- of ergotherapeuten in, maar bijvoorbeeld ook hulpverleners of vrijwilligers die belastingaangifte kunnen doen. We werken veel samen met mantelzorgers: partners, kinderen, neven en nichten. Soms vraag ik of ik de buurt in mag gaan om hulp te vinden. Laatst was er een bijeenkomst in het Huis van Weezenhof. Een deel van die wijk is een *zorgzame buurt*.' Dat is een buurt waar jong en oud elkaar kennen en helpen. Voorzieningen en diensten zijn er voor iedereen toegankelijk. Tot nu toe is dit de eerste zorgzame buurt in Dukenburg.

Mensen leren kennen

Het einde van het leven is een onderdeel van het werk.

Theo: 'We doen ook de terminale fase en het laatste gesprek. Je leert mensen echt kennen, heel bijzonder. Het komt voor dat je een band met hen opbouwt en je de credit krijgt voor je hulp in deze laatste fase. Laatst overleed, bij haar man, een vrouw in mijn armen...'

Cees: 'Ik vind het interessant om die mensen

Theo Scholten (links) en Cees Waaijer. 'Ik zou heel graag een adoptiebureau opzetten voor ouderen die geen eigen netwerk hebben', vertelt Cees

te leren kennen. Soms ken je ze beter dan de familie ze kent. Soms zijn wij de enigen die ze zien. Ik zou heel graag een adoptiebureau opzetten voor ouderen die geen eigen netwerk hebben.'

Cees sluit af: 'In mijn werk merk ik dat de liefde tussen de mensen die ik begeleid heel belangrijk is. Daar vraag ik ook altijd naar. Vroeger was je professioneel, dan pas mens.

Nu is het andersom. Er zijn heel veel goede hulpverleners. Er zijn met elkaar. Er gebeurt heel veel moois. Je kunt lachend doodgaan.' Maar ook: 'In de zorg moet je gemotiveerd zijn, anders moet je ermee ophouden. Als de motivatie er is, is werken in de zorg het mooiste vak dat er is.'

Tekst: René van Berlo. Foto's: Ferdi Notten (boven) en Laura Derkse (links)

Fysiotherapeut/haptotherapeut Jos Derksen gaat met pensioen

In 1979 opende Jos Derksen met een aantal anderen in de wijk Lankforst een gezondheidscentrum. Ruim 44 jaar was hij daar werkzaam. In wat nu Gezondheidsplein Dukenburg heet werden veel verschillende activiteiten ondergebracht. Behalve fysiotherapie ook logopedie, podotherapie en verloskunde. Op 12 mei 2023 gaat hij met pensioen. Tijd voor een terugblik op zijn loopbaan.

Zeker drie generaties van gezinnen uit Dukenburg heeft hij onder behandeling gehad. Hij zag het stadsdeel veranderen. Toen hij begon was het hier een ruim opgezette wijk. Veel mensen uit Nijmegen met problemen vonden hier een 'veilige haven'. Hier waren voldoende betaalbare woningen beschikbaar, en ook nog in een groen, ruim opgezet stadsdeel. Ook waren er aanvankelijk veel jonge gezinnen. Later sloeg de vergrijzing toe en nu zie je opnieuw weer jongere gezinnen 'instromen'. Jos bouwde een nauwe band op met veel gezinnen. Soms waren er drie generaties die hij behandelde en gecoacht heeft.

Niet eerder gestopt

Jos heeft lang getwijfeld over het moment van afscheid nemen. Hij heeft al eens overwogen om eerder te stoppen, maar dat voelde toch niet goed. Wel is hij al een paar jaar geleden uit de maatschap gestapt. Tijdens zijn werk gebeurde er in zijn persoonlijke leven ook van alles: 'Ik ben getrouwd, heb kinderen gekregen en ben inmiddels opa van Cato. Wat daarnaast ook diepe indruk heeft gemaakt is de brand die in 2000 in ons pand is geweest.'

Zijn afscheid is eigenlijk op 17 februari al begonnen. Op die dag stond er een interview over zijn vertrek in de editie Nijmegen van *de Gelderlander*. Vanaf die dag regende het telefoontjes, mailtjes, appjes en kaartjes. Dat deed hem goed: 'Dat betekent toch dat je voor veel mensen wat hebt mogen betekenen.'

Vak is veranderd

Het vak is wel veranderd in de loop der jaren, constateert Jos, die inmiddels alle huisartsen in Dukenburg heeft overleefd. 'Fysiotherapeuten zijn meer oefentherapeuten geworden. Lag de nadruk vroeger op het behandelen, nu gaat het erom mensen zo snel mogelijk in hun kracht te zetten en ze te stimuleren zelf weer in beweging te komen.' Dat Dukenburg een stadsdeel is waar nogal wat sociale problemen voorkomen is hem ook niet ontgaan. Zijn specialisme is haptotherapie. Het gaat er daarbij om om mensen meer in contact te brengen met

wat je voelt. Veel lichamelijke klachten komen (mede) voort uit psychische problemen.

Niet stilzitten

Wat wil Jos de komende jaren gaan doen? Hij heeft veel interesses, dus stilzitten zal er niet bij zijn. 'Ik ga misschien les geven aan toekomstige fysiotherapeuten. Daarnaast zie ik me ook nog wel iets doen met mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Misschien ga ik wel koken in een klein verzorgingstehuis of in een hospice. Ik ben liefhebber van de schilderijen van Vincent van Gogh, dus iets voor het Van Gogh-museum doen zie ik ook wel zitten. Kunst heeft mij sowieso altijd geboeid. Ik heb

in de praktijk ook wel eens kunstweekenden georganiseerd.' Daarnaast blijft zingeving Jos ook boeien. En sport hij ook nog veel: triathlon, fietsen, zwemmen en vissen.

Afscheid

Het is wel duidelijk dat een gevoelsmens en kleurrijk persoon Dukenburg gaat verlaten. Zijn vaste klanten zullen hem zeker missen. U bent van harte welkom om op 12 mei tussen 16.00 en 17.30 uur persoonlijk afscheid van Jos te komen nemen in de praktijk Lankforst 14-37.

Tekst en foto: Toine van Bergen

Patiëntenportaal

Via de computer contact met uw huisarts

De redactie van dit magazine is absoluut bekend met de afwijzende houding van oudere, maar ook jongere en allochtone bewoners van Dukenburg tegenover *de computer*. Ook al maken ze gebruik van allerlei apparatuur om de digitale snelweg te volgen, er bestaat niet voor alles begrip of sympathie.

Vaak mondt het uit in de verzuchting: ‘Wat een gedoe.’ De senioren nemen dan hun toevlucht tot de oude vertrouwde telefoon. Toch zijn de meeste online contacten bedoeld om communicatie makkelijker te maken. De ‘*mijn-verzekering*, -bank, -supermarkt’ zijn alledaagse voorbeelden van klantenwebsites. Het patiëntenportaal hoort bij de eigen (huis-)arts.

Veilig

In de voorbije jaren ontwikkelde zich het elektronisch patiëntendossier. De huisarts zet de gezondheidsgegevens in de computer, waar de patiënt kan meekijken en overleggen. Het Nederlands Huisartsengenootschap geeft op de pagina [Thuisarts.nl](https://thuisarts.nl) een compleet en duidelijk overzicht hoe er met de persoonlijke medische gegevens kan worden omgegaan. Sinds 2011 kunnen patiënten [Thuisarts.nl](https://thuisarts.nl) bekijken. Onder andere worden genoemd het patiëntenportaal en de PGO (Persoonlijke GezondheidsOmgeving). Beide kennen beveiligde websites en apps. Het patiëntenportaal is gebonden aan de (huis-)artsenpraktijk, de PGO-site is een uitwisselingsplek van meerdere zorgverleners, zoals de huisarts, het ziekenhuis, de apotheek, diëtisten, verloskundigen en de fysiotherapie. En aldoor veilig te raadplegen door de patiënt zelf; die staat hierin centraal. [Thuisarts.nl](https://thuisarts.nl) adviseert bovendien de webpagina's van de betreffende zorgverleners te bekijken om te weten te komen hoe een en ander geregeld is.

Huisartspraktijken Dukenburg

Gekeken naar de hedendaagse technologische ontwikkelingen ten behoeve van patiënten in ons stadsdeel noteerde de redactie het volgende. De vier praktijken van huisartsen in Gezondheidscentrum *de Schakel* werken op dit gebied allemaal op dezelfde manier. Evenals de huisartsen in *het Meijhuis/Meijhorst* en *de Brug/Malvert*. Dit vertelde ons dokter Pennings van de Schakel. Als uitbreiding van de dienstverlening is voor e-consulten, gebruikmakend van moderne apparatuur, gekozen voor het patiëntenportaal en de app *Uw-Zorg-Online*. Om de drempel laag te houden voor de multicultu-

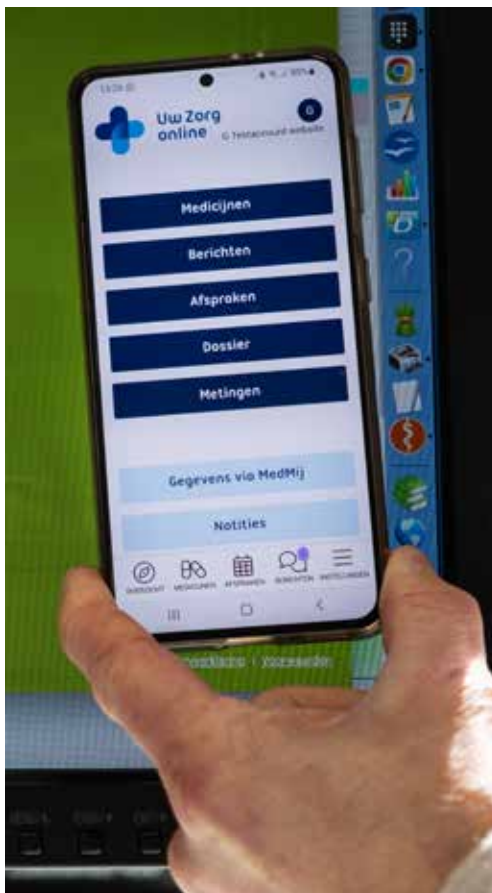
Huisarts Gaël Pennings

turele bevolking van Dukenburg is de website van de Schakel te raadplegen in Nederlands, Engels, Turks en Arabisch. De teksten zijn bovendien kort, staccato en simpel gehouden. Een taalambassadeur keek mee of het patiëntenportaal ook begrijpelijk is voor laaggeletterden/mensen die niet of moeizaam lezen en schrijven. De service is niet bedoeld als vervanging van het persoonlijke consult, maar als een aanvullende dienstverlening. Het is een

mailverbinding, geen zoom- of een ander online contact. Via het patiëntenportaal en de app kan de ‘bezoeker’ vragen stellen, afspraken boeken, herhaalrecepten regelen en de eigen medische gegevens inzien. Dus voor niet-dringende vragen, die evenmin ingewikkeld zijn, is het e-consult uitstekend geschikt. Een ander positief gegeven is dat de patiënt de regie krijgt over zijn/haar eigen gezondheid. Een voorbeeld is de patiënt die zelf in de thuissituatie de bloeddruk meet en de waardes doorgeeft aan de huisarts via het patiëntenportaal. Voor mensen met een tijdrovende baan is het nu mogelijk om even contact te leggen. Mocht de applicatie gebruikersproblemen opleveren dan kan de praktijkassistente gevraagd worden om dit te helpen oplossen.

Uw-Zorg-Online

Om het de patiënt mogelijk te maken online zorgzaken te regelen bij de eigen zorgverleners ontwikkelde Pharmeon deze service. Hiermee kan de patiënt ieder moment van de dag en overal de diensten inschakelen van huisarts, apotheek, enzovoort. In de Schakel bekeek dokter Pennings de recente Schakel-cijfers: van alle patiënten in de vier praktijken maakt tweederde deel al gebruik van website en app. In 2022 betekende dit honderden afspraken en zo'n 4000 aanvragen herhaalrecepten. Het patiëntendossier werd 1800 keer ingekeken, terwijl zeker 3500 e-consulten tot stand kwamen. Over een tijdje is *Uw-Zorg-Online* geïntegreerd en maakt vrijwel iedereen gebruik van deze dienstverlening. Met het goede gevoel zelf de regie in handen te hebben over de eigen gezondheid.

Tekst: Hette Morriën. Foto's: Ferdi Notten

Schaatsen

Nu de winter 2022-2023 achter ons ligt, zonder veel ijs, en de lente begonnen is even nog aandacht voor de schaatsport.

Nederland is een echt schaatsland met veel liefhebbers voor deze sport. Het hoeft maar even te vriezen en velen trekken de schaatsen aan en hopen op een Elfstedentocht. Maar zoals we weten zal dit schaatsfestijn niet zo vaak meer plaatsvinden door de verandering van ons klimaat. De laatste gereden Elfstedentocht dateert al weer uit 1997.

Het ontstaan

Schaatsen is de oudste en voor velen de populairste sport in Nederland, maar hoe oud is niet precies bekend. Er werd al geschaatst in de middeleeuwen op schaatsen die vervaardigd waren van runderbeenderen, de zogenaamde *glijbenen*. In de veertiende eeuw zou de houten schaats met ijzer zijn ontstaan. Dit zie je terug op afbeeldingen en prenten uit die tijd.

In 1875 werd de Friese doorloper ontwikkeld vanuit de toen gangbare houten schaats. Deze schaats gaf meer stabiliteit, waardoor ook met een grotere slag geschaatst kon worden. De schaats stond te boek als deugdelijk en snel, was daardoor ook erg populair bij korte-baanwedstrijden. Friesland was de bakermat van deze korte-baanwedstrijden. Reeds rond 1800 werden wedstrijden verreden. Kasteleins organiseerden deze om hun cafés en herbergen vol gasten te krijgen. In 1805 werd de eerste officiële wedstrijd verreden op de stadsgracht van Leeuwarden met 130 vrouwelijke deelnemers. Hierbij ontstond opschudding, omdat men het maar niets vond dat vrouwen hieraan deelnamen, zeker als men weet dat vrouwen net als mannen in die tijd in hun onderkleding reden. De wedstrijden duurden twee dagen. Trijntje Pieters en Janke Wijbes kwamen in de finale.

Wedstrijd of relaxt (Blue Band Sportboek)

Schaatswedstrijd in Leeuwarden, 1809 (Foto: Rijksmuseum)

Trijntje won als eerste prijs een gouden oorijzer - dat kostte toen 105 gulden - en Janke, als tweede finishend, ontving een koralen halsnoer met gouden sluiting ter waarde van 31 gulden.

Er werden veel korte-baanwedstrijden georganiseerd. Zelfs nu hoeft het maar even te vriezen en elk dorp in het noorden van ons land organiseert wedstrijden. De schaatsport werd door veel sportievelingen beoefend, maar het duurde nog tot 1840 voordat in Dokkum de eerste ijsclub werd opgericht. In 1882 volgde de oprichting van de Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijdersbond, de huidige KNSB, waarmee het lange-baan-schaatsen steeds po-

Glijbeen (Foto: commons.wikimedia.org)

pulairder zou worden en de korte-baanwedstrijden alleen nog regionaal zouden plaatsvinden.

Ontwikkelingen gaan verder

Binnen de hardrijderij bleven de Friese doorlopers nog lang toonaangevend, maar reeds vanaf 1885 reden veel schaatsers op volledig ijzeren schaatsen, zoals de Noorse schaats, ontwikkeld in Noorwegen. De naam *Noren* komt hier vandaan. Men ontdekte dat het zogenaamde mes beter op een holle buis geplaatst kon worden voor optimale stabiliteit. De definitieve doorbraak van de Noor kwam in 1954. In februari van dat jaar vierde de Heerenveense ijsvereniging Thialf het 75-jarige jubileum. Dit werd gevierd met een schaatswedstrijd waarbij de Nederlander Gerard Maarse en de Noor Arne Johansson voor het eerst op stalen Noren reden. Hun tegenstanders op de modernste Friese doorlopers konden hen niet volgen. Daarmee was de definitieve doorbraak van de Noorse schaats een feit.

In 1980 was de klapschaats de volgende ver-

Friese doorlopers (Foto: Geheugen van Oost)

Hardrijden korte-baan (Foto: Blue Band Sportboek)

nieuwing op schaatsgebied, uitgevonden door Gerrit Jan van Ingen Schenau, wetenschapper aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. De schaatstop ging deze schaats pas in 1996 gebruiken. Een andere manier van schaatsen was vereist. Hierdoor haakten verschillende toprij-

ders uit die tijd af of stopten voorgoed. Door het rijden op deze schaats sneuvelde menig wereldrecord. De schaats werd later door alle internationale hardrijders gebruikt.

Eerste kampioen

Door de tijd heen heeft Nederland veel schaatskampioenen gehad. De eerste was Jaap Eden, een legendarische naam. Wat een sportman/-vrouw altijd nastreeft is het hoogst haalbare: wereldkampioen worden. Jaap Eden werd dat op de schaats tussen 1893 en 1896 drie keer. In 1894 vestigde hij een nieuw wereldrecord op de 5000 meter in een tijd van 8 minuten en 37,6 seconden te Hamar, een record dat twintig jaar zou blijven staan. In 1896 stapte hij over op de wielersport. Ook hier werd hij drie maal wereldkampioen. Het succes steeg hem naar het hoofd. Hij leidde een turbulent leven. In 1915 stopte hij met wielrennen en probeerde tevergeefs een baantje te vinden. In 1925 overleed hij berooid als eenzame man op 51-jarige leeftijd.

In Nederland is zijn naam verbonden aan de prijs voor sportman/-vrouw van het jaar, zij ontvangen de Jaap Eden Award.

Tekst: Wil Rengers

Bronnen: Blue Band Sportboek, Wikipedia

Jaap Eden (Foto: Blue Band Sportboek)

Noor (Foto: Schaatshistorie.nl)

Klapschaats (Foto: Outdoor XL)

Lichtpuntje zijn voor een ander

Op 1 maart was ik een half jaar werkzaam in de parochie Heilige Drie-eenheid. De Ontmoetingskerk hier in Dukenburg is één van de kerken waar ik mag werken. Het is een mooie plek die er niet alleen is voor de mensen die naar de vieringen komen van de Protestantse Gemeente Nijmegen of de RK in het weekend. Wij willen een gastvrije kerk zijn voor de buurt. Gastvrij door de afgelopen winter open te zijn geweest als warmteplek. Maar ook gastvrij als plek waar ouders een ontbijt voor hun kinderen kunnen halen dat door de Stip wordt verzorgd zodat de kinderen niet met een lege maag naar school hoeven. En voor de 180 klanten van de voedselbank zijn wij er. Als pastores zijn wij op die vrijdagochtend aanwezig om een praatje en een luisterend oor te bieden aan hen. We serveren gratis koffie en thee tijdens het wachten op het voedselpakket. Zo willen wij er zijn voor mensen uit de buurt.

Daarnaast bieden wij een luisterend oor op de dinsdag- en donderdagochtend. Er kan ook een kaarsje worden opgestoken. Persoonlijk vind ik het belangrijk dat wij dit doen. Dat wij tijd besteden aan zichtbaar zijn. Niet alleen achter ons bureau te zitten om een overweging te schrijven voor de viering. Over vieringen gesproken: 9 april was het Pasen. Het grootste kerkelijk feest. We gedenken dan het lijden-sterven-opstanding van de Heer. In de viering van de Paaswake, geven wij elkaar het licht door. Licht willen wij zijn in donkere dagen voor een ander. Natuurlijk is de zomertijd ingegaan en is het in de avond weer langer licht, maar iemand kan in het donker zitten figuurlijk. Laten wij omzien naar hen die in die figuurlijke donkerte zitten, zodat zij weer een lichtpuntje mogen gaan zien. Ook ik heb in dit half jaar dat ik nu in Nijmegen woon en werk, lichtpuntjes mogen ervaren. Hierdoor voel ik mij als geboren en getogen Scheveningse helemaal thuis in Nijmegen.

Pastor Els Geelen (Foto: rkwestland.nl)

Stemmen in De Meiboom in Meijhorst

Statenverkiezingen: stemmen in Nijmegen

Woensdag 15 maart konden we weer onze democratische plicht vervullen. De tien Dukenburgse stembureaus waren van de vroege ochtend tot negen uur in de avond geopend. Vervolgens haalde Nijmegen de landelijke pers door als een van de laatste grote steden met een einduitslag te komen. Twee dagen lang werd er in de Massinkhal opnieuw geteld.

Uitslag

De einduitslag die vrijdag 17 maart bekend werd, leerde dat Nijmegen toch duidelijk afweek van het landelijk beeld. De vijf grootste partijen in Nijmegen zijn van 1 tot en met 5: GroenLinks, Partij van de Arbeid, Volt, Partij voor de Dieren en D66. Ook in Dukenburg een afwijkend rijtje met van 1 tot en met 5: Partij van de Arbeid, BBB, GroenLinks, SP en VVD.

We waren erbij in de school De Meiboom, bureau 58, in Meijhorst. Het tellen liep daar voorspoedig ook al had men in de loop van de dag al door dat de gemeentelijke *tel-app* niet goed functioneerde.

Stemmen tellen

De laatste 'klant' stond om precies negen uur nog in het stemhokje. Toen mevrouw klaar was en naar buiten begeleid, sloot het stembureau officieel de stemdag af. De twee containers met stembiljetten werden naar de grotere binnenruimte gereden. Hier werd de inhoud onder toezien van de tellers en de Dukenburger op de tafels gelegd. Twee aparte stapels, een voor de staten en een voor het waterschap. De biljetten werden uitgevouwen, een tijdro-

vend werkje, en tot een grote stapel verwerkt. Al deze handelingen, tot het ophalen van alle stemkaarten, biljetten, machtigingen enzovoorts, zijn openbaar te volgen tot het moment dat ze op transport gaan naar het stadhuis. En dat is zo bij elk stembureau.

Meer ogen

Bij de hele telprocedure kijken meerdere personen naar elk stembiljet. De eerste kijkt naar welke partij en geeft het biljet aan een teller die het op de juiste stapel legt, dan worden de biljetten tweemaal, door verschillende tellers, geteld per partij. Deze getallen gaan zo vlug mogelijk naar het stadhuis voor de tussenstand. Dan volgt het op naam leggen van de kandidaten en ook dit tweemaal.

Naast de voorzitter waren er vijf dames in het telteam. 'Het was de eerste keer dat ik ging tellen bij verkiezingen. Ik vond het een bijzondere en leuke belevenis en zeker voor herha-

ling vatbaar. Goed te zien hoe divers het team was en petje af voor de mensen die 's ochtends vroeg al aanwezig waren voor de eerste stemmers kwamen en die uiteindelijk ruim na middernacht huiswaarts konden.' Vertelt Jenny die als teller aanwezig was.

Rond half een (inmiddels donderdag 16 maart) was het telteam klaar. Er komt dan een busje om de stembiljetten op te halen; daar moet soms nog wel eens even op gewacht worden maar dit keer zat het mee en verscheen die heel snel. De tellers kunnen dan naar huis maar de voorzitter gaat dan met de gecontroleerde lijsten naar het stadhuis om deze in te leveren bij het *gemeentelijk stembureau*. Pas als hij om twee uur 's nachts de sleutel in het voordeurslot steekt, zit zijn lange dag er op. Twintig uur op pad voor de democratie!

Tekst en foto's: Peter Saras

Stembus wordt geleegd

Uitslag Statenverkiezingen in Dukenburg

De uitslag van de Provinciale Statenverkiezingen van 15 maart is als een bom ingeslagen. De **BoerBurgerBeweging (BBB)** zat in geen enkele provincie in de staten. Nu is ze in alle provincies de grootste partij geworden.

BBB haalde in Nederland 18,1 procent van de stemmen. VVD werd nummer 2 met 11,2 procent. GroenLinks haalde met 9,6 procent de derde plaats. De PvdA werd vierde, D66 vijfde. Zie ook de tabel.

In Gelderland haalde BBB 23,6 procent van de stemmen. Dat is ruim 2,3 keer zoveel als nummer 2, de VVD. De PvdA werd derde, GroenLinks vierde en CDA vijfde.

Nijmegen

Zoals altijd wijkt de uitslag in Nijmegen af. Met 19,8 procent is GroenLinks opnieuw de grootste partij van de stad. De PvdA werd tweede met 14,5 procent van de stemmen. De Partij voor de Dieren en Volt eindigden op plaats 3 en 4, beiden met 9,3 procent. Met 8,9 procent werd D66 nummer 5. VVD werd zesde met 7,5 procent. BBB eindigde in Nijmegen op plaats 7. Ze haalde 6,9 procent van de stemmen.

Dukenburg

De uitslagen in Dukenburg wijken vaak af van het Nijmeegse gemiddelde. Dat is ook nu het geval. Met 13,8 procent van de stemmen is de

PvdA de grootste partij geworden. Nummer 2 is BBB met 13,2 procent. GroenLinks is derde met 11,3 procent. De SP is vierde geworden met 9,6 procent, VVD vijfde met 7,7. Daarna volgen PVV, Partij voor de Dieren, D66, CDA en Volt.

Vergeleken met vier jaar geleden

In 2019 was Forum voor Democratie de grootste partij in Dukenburg. Ze haalde 17 procent van de stemmen. Dat is gezakt naar 3,8 procent. De SP was in 2019 de tweede partij met 16 procent. Ze heeft in 2023 bijna 6½ procent ingeleverd. Andere verliezers zijn 50PLUS (min 3,8 procent), GroenLinks (min 1,7), PVV (min 1,5), CDA (min 1,5), en D66 (min 1,2). Winnaars zijn PvdA (plus 3,8 procent) en VVD (plus 1,7). De Partij voor de Dieren is nu net zo groot als in 2019. Twee nieuwe partijen hebben goed gescoord in Dukenburg. Op de eerste plaats dus BBB. Volt haalde 4,2 procent van de stemmen op.

Wijken

De verdeling van de stemmen over de verschillende partijen is in zes van de zeven Dukenburgse wijken vergelijkbaar. Alleen Weezenhof heeft een ander stemgedrag. GroenLinks, VVD, D66 en Partij voor de Dieren scoren hier beter, SP, PVV, BBB en Volt minder.

Tekst: René van Berlo. Foto: Peter Saras

Stemmenpercentages Provinciale Statenverkiezingen per stembureau

Stembureau	Partij	VVD	FvD	CDA	GrLi	PvdA	D66	CU	PVV	SP	SGP	PvdD	50+	LPG	BBB	OGld	BvNI	Ja21	Volt
Tolhuis gymzaal		8,3	3,6	5,2	11,9	14,8	4,5	1,7	11,4	9,9	0,0	5,5	1,8	1,0	11,5	0,6	0,2	3,9	3,6
Zwanenveld bibliotheek		7,9	4,1	3,7	10,9	13,3	5,0	1,9	6,8	9,0	0,1	5,8	2,1	0,9	17,1	0,4	0,6	4,8	4,7
Zwanenveld Leuvensehof		3,6	7,6	3,1	6,4	12,9	5,3	4,1	13,1	7,4	0,2	5,0	2,6	1,2	17,2	1,0	1,0	4,3	3,6
Meijhorst wijkcentrum		6,1	3,5	3,0	11,7	13,5	6,0	2,4	8,0	11,6	0,4	7,7	2,5	1,0	10,9	0,6	0,7	4,0	3,9
Meijhorst school		6,1	4,0	4,0	11,7	14,9	2,6	3,5	7,2	14,9	0,2	4,2	2,6	0,2	13,8	0,2	1,4	3,3	4,4
Lankforst fysiotherapie		8,8	4,7	3,3	11,5	14,8	5,9	2,3	6,5	10,1	0,3	6,5	2,7	1,7	12,1	0,6	0,5	4,1	3,0
Aldenhof de Lindenberg		6,3	4,4	5,1	7,6	10,4	3,5	1,5	8,4	11,2	1,0	5,9	3,1	1,6	18,9	0,7	0,8	5,6	3,1
Malvert de Turf		7,0	3,3	5,9	8,6	12,2	3,1	1,6	10,0	11,1	0,6	7,2	2,5	1,0	16,7	0,4	1,4	3,2	3,9
Weezenhof school		8,9	1,9	6,1	15,7	15,5	11,7	3,7	2,8	5,8	0,7	8,7	1,2	1,3	7,3	0,5	0,5	2,0	5,6
Weezenhof de Dageraad		11,1	3,7	4,5	11,9	15,3	6,1	2,7	5,8	8,8	0,4	10,4	1,6	0,6	9,1	0,4	0,1	1,8	4,7
Dukenburg		7,7	3,8	4,5	11,3	13,8	5,8	2,4	7,5	9,6	0,4	6,9	2,2	1,1	13,2	0,5	0,7	3,7	4,2
Nijmegen		7,5	2,1	4,2	19,8	14,5	8,9	1,9	3,6	6,3	0,2	9,3	1,2	1,0	6,9	0,4	0,4	2,6	9,3
Gelderland		10,0	2,6	7,0	8,1	8,9	5,3	5,5	4,1	3,5	5,1	4,5	1,9	1,6	23,6	0,5	0,7	3,5	3,7
Nederland		11,2	3,1	6,4	9,6	8,3	6,7	3,4	5,8	4,3	2,3	5,1	2,3	0,2	18,1	0,1	1,0	4,4	3,2

Deelnemende partijen: Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD), Forum voor Democratie (FvD), Christen Democratisch Appèl (CDA), GroenLinks (GrLi), Partij van de Arbeid (PvdA), Democraten 66 (D66), ChristenUnie (CU), Partij voor de Vrijheid (PVV), Socialistische Partij (SP), Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP), Partij voor de Dieren (PvdD), 50PLUS (50+), Lokale Partijen Gelderland (LPG), BoerBurgerBeweging (BBB), ONS Gelderland (OGld), Belang van Nederland (BvNI), JA21, Volt.

Cruisetochten en -vaarten, een kleine geschiedenis

De middeleeuwse *Kruistochten* hebben natuurlijk niets te maken met de bootvakantie-reizen die na de covidpandemie gereanimeerd worden. De militairgetinte *Kruistochten/-vaarten* zijn in ieder geschiedenisboek opgenomen. Het waren heilige oorlogen, die zoals elke eerdere en latere gewapende strijd onbegrijpelijk onnodig (b)lijken voor Jan-met-de-Pet. Dezelfde Jan die weer cruisen kan.

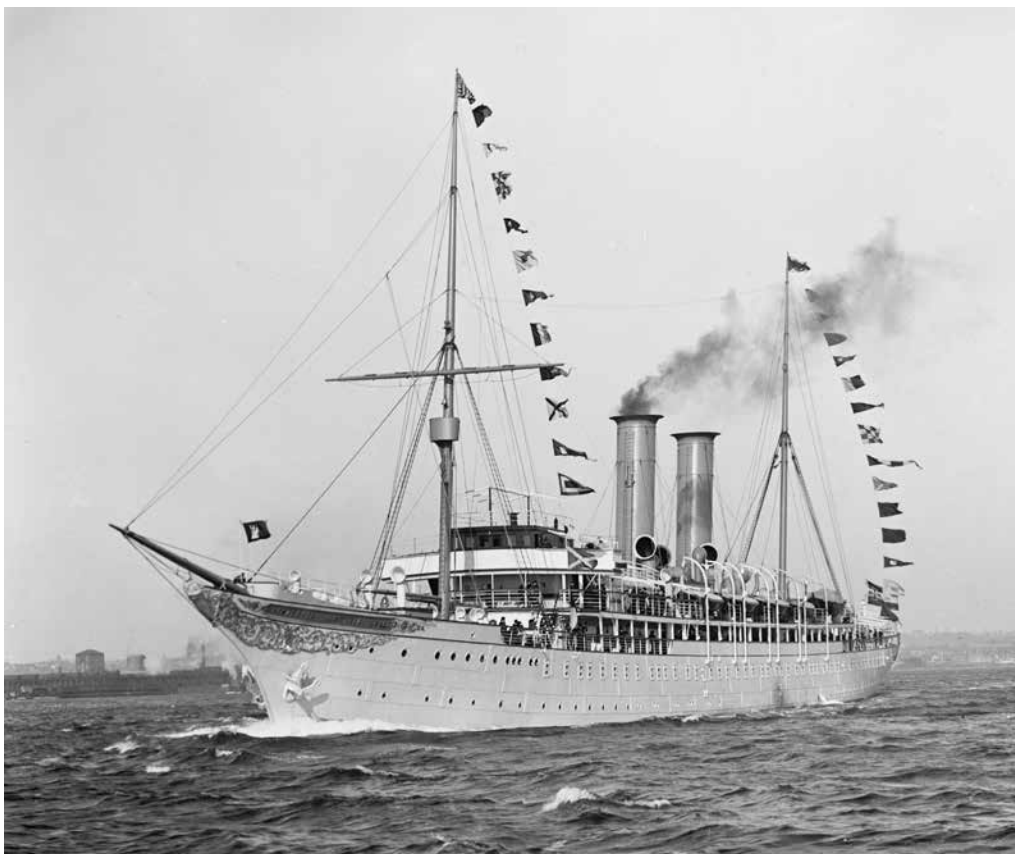
In dit tekstopstel gaat het over de cruisevaart-ontwikkeling. Vergis je niet, de historie van reizen per schip met een lichtluxeus tintje, ontstond al begin negentiende eeuw. De Black Ball Line in New York startte met een comfortabele passagiersdienst tussen de VS en het Britse koninkrijk. Dit voorbeeld werd gevolgd door de Brits/Amerikaanse lijn Royal Mail Steam Packet (Cunardlijn). Als doelgroep fungeerde de Europese adelstand. Die kon in twee weken tijd de Atlantische Oceaan doorkruisen, badend in de luxe van toen. Toch was het slechts een overtocht.

Doorbraak

In 1844 stoomden schepen van het Britse P&O (*Peninsular & Oriental Steam Navigation Company*) met goederen en post van A (Engeland) naar B. De havens van Malta, Athene, Alexandrië en Istanbul werden aangedaan. Een passagiersplaatsje aan boord was nog steeds voorbehouden aan edellieden, die naar één van de genoemde exotische bestemmingen reisden. Er was luxe en verwennerij aan boord, maar de trip was geen rondreis voor de leuk langs toeristische oorden. Geen excursies en geen vuurwerk onderweg. Echter, in de tweede helft van de negentiende eeuw kwam de doorbraak. In Duitsland werd een elegant ontwerp te water gelaten: de *Prinzessin Victoria Luise*, het allereerste voor cruises gebouwde zeejacht. De hutten aan boord waren buitengewoon comfortabel. Er waren uitgelezen menu's voor de inwendige mens in meerdere eetgelegenheden. Het schip had een gymzaal, een doka voor de passagiersfoto's, een bibliotheek en luxe ander vermaak. Nee, nog geen zwembad. Wie een duik in het water wilde maken moest overboord springen

Rampspoed

Op 14 april 1912 – 101 jaar geleden – zonk de *Titanic*. De beide Wereldoorlogen vormden de volgende ramp voor de cruisetochten.

Prinzessin Victoria Luise in het ruime sop

De toenmalige passagiersschepen werden in het oorlogsgeweld omgeturnd tot transportschepen voor troepen en materieel. Na afloop van WO-II nam vervolgens het commerciële vliegverkeer een vlucht. In deze oorlogstijd had de rederij Companhia Colonial de Navegação (Lissabon), naast de proviandlijnen naar de Afrikaanse kolonies, een verbinding gelegd tussen Europa en de havens in de drie Amerika's. Varend onder de neutrale Portugese vlag konden de CCN-schepen goederen en mensen vervoeren. Enkele rederijboten werden wel opgetuigd met torpedo's. Die kwamen dan ook in het conflict terecht en tot zinken gebracht. In 1952/1953 liepen twee zusterschepen van stapel, die een perfecte combinatie vormden van vracht- en luxe passagiersschip. De vlaggenschepen *Vera Cruz* en *Santa Maria* onderhielden dezelfde vaste vaarroute naar en van het Caribisch gebied. Zodoende reisden veel Nederlandse en Nederlands-Antilliaanse passagiers met deze boten. Ook toen de *Santa Maria* begin 1961 gekaapt werd en moest omvaren naar Brazilië. Een ongekende politiekgetinte actie ná de twee wereldoorlogen. De kaping eindigde gelukkig goed en het schip kon zijn

reizen voortzetten. Voorzien van alle luxe uit die en voorgaande tijden, aangevuld met bars, bioscoopzalen, een kapel, een radiohut om 'platen te draaien' en twee vaste zwembaden. Dagexcursies vanuit de zeven vaste havens – waaronder Havana op het Cuba van Fidel Castro – kon men vooraf boeken. Dat gegoede Cubaanse vluchtelingen onder gefingeerde namen naar Miami of Spanje afreisden bleef onder de radar.

Nieuwe geschiedenis

Om de historie van de cruisetochten compleet te maken kan de tv-serie *The Love Boat* niet ontbreken. Het 'cruisen' was allang niet meer voorbehouden aan de adel, iedereen met een beetje geld kon ook gaan zonnebaden op de achterdekken van luxeschepen. Die intussen drijvende Dubai-eilanden geworden zijn. Wat niemand kon voorzien was de teloorgang van het cruisetoeisme in de beginmaanden van de covid-jaren. Uit dát dal krabbelt de cruise-industrie intussen ook weer op.

Tekst: Hette Morriën

Foto: Detroit Publishing Company

Hommage aan Gerard Philips

Wie wel eens op het stadseland Veur-Lent vertoeft, kan met eigen ogen zien hoe het Romeinse masker, gemaakt door Andreas Hetfeld, met zijn grote lege oogkassen Nijmegen in de gaten houdt. Het kunstwerk trekt veel bekijks en is al vele malen op de foto gezet.

Het is een prachtige herinnering aan het verleden van de oudste stad van ons land. Als het masker goed genoeg focust, dan 'ziet' het in de Benedenstad in de Grotestraat een woonhuis met gedenkplaat aan Henriëtte Presburg. Zij was de moeder van Karl Marx, ook nu nog een bekend denker van weleer. Henriëttes zus Sophie had eveneens een zoon die de familienaam van zijn vader eeuwenlang hoog zou houden: Gerard Philips. Van wie een eveneens fors beeld eind april van dit jaar over de Waal langs het masker komt varen. Richting Zaltbommel, de geboortestad van Gerard. De eindbestemming van het borstbeeld is uiteraard de lichtstad Eindhoven, want Gerard was de oprichter van het toonaangevende Philipsconcern. De in Duitsland geboren Andreas Hetfeld (1965) tekent ook voor dit megabeeld: de *stalen Gerard* van zeven meter hoog. Het is opgebouwd uit horizontale stalen ringen. Heel apart, maar eveneens bijzonder zal het straks zijn dat de

passant te voet of op de fiets onder Gerard door kan gaan. Als het ware en een beetje onbeleefd beschreven: door zijn keel naar achteren of door zijn nek naar voren. De echte naam van stalen Gerard wordt *Poort naar de Toekomst*. Het kunstwerk is een cadeau van het Philipsconcern (130-jarig bestaan) aan Eindhoven. Vanuit de scheepswerf in Millingen aan den Rijn moet Gerard naar de binnenstad van Eindhoven worden gebracht. Fotomensen van *de Dukenburger* gaan dit volgen.

Hulp van Merel Holleboom

Trouwe lezers van dit wijkmagazine zijn de naam van Merel meermaals tegengekomen, ooit als beeldend kunstenaar wonend in ons eigen stadsdeel. Maar haar vleugels en talenten brengen haar naar overal elders. Zo kwam zij in Millingen terecht bij de vervaardiging van de stalen Gerard. Merels eigen woorden: 'Ik kan wel zeggen dat ik het een eer vond om eraan te mogen werken, samen met een superleuk gezellig team. In iedere pauze was er een berg koekjes en veel lol en humor. Het beeld bouwen ging met vallen en opstaan. Soms liep het als een speer met die laagjes opstapelen. Een andere keer liep alles vast doordat er onderdelen in spiegelbeeld of verkeerd genummerd waren. Dan weer was er iets zoek geraakt en af

en toe liep de lasersnijder vast. Ook stagneerde het werk door ziekte van iemand die vooraan in het proces werkte. Het beeld moest om de zoveel lagen worden uitgelijnd, anders zouden de lijnen scheef gaan staan. Ook de tunnel bouwen was een enorme klus. De uitdaging daarbij was: het niet recht maar taps toelopen van de tunnel. Door de bijzondere vormen van schouders/hoofd en rond de bovenkant, was op hoogte werken met een gewone steiger niet mogelijk. Dus bouwden we zelf steigers die aan het beeld werden vastgemaakt en om de anderhalve meter vast gelast aan een hoger deel. Dat kostte veel extra tijd. Daardoor was het best spannend: komt het beeld op tijd af? Houden we het vol met zijn allen, het zijn zoveel lagen. En toen was het hoofd klaar om op de eveneens voltooide romp gehesen te worden. Zo zweefde Gerard, tien ton aan gewicht, door de lucht en ineens: daar staat-ie dan. Wat een machtig figuur. Tussen de lagen staal in zit een lege ruimte van vier millimeter. Zo kan er licht door schijnen waardoor het grote massief lijkende beeld ineens transparant wordt. Als een geestverschijning, zegt Andreas zelf.'

Tekst: Hette Morriën, met dank aan Andreas Hetfeld en Merel Holleboom
Tekening: gemeente Eindhoven

‘Zoektocht naar de Verlosser’ van Charles Hamburger

Zo verrassend dat er in ons stadsdeel bewoners zijn die zich op het onzekere pad durven wagen van het laten drukken van een boek via een gevestigde uitgeverij. De Weezenhoffer Charles Hamburger deed dit meer dan eens en met succes.

Uitgeverij Van Warven in Kampen publiceert voornamelijk boeken over zingeving en bewustwording. Met de ISBN-registratie 978-94-93288-02-7 is de lezenswaardige autobiografie van Charles Hamburger te bestellen in de boekhandel of bij Bol.com. In zijn boek, als paperback verschenen in 2022, deelt de schrijver verhalen en inzichten, opgedaan dankzij waardevolle ontmoetingen tijdens zijn zoektocht naar een geestelijk oriëntatiepunt. Gaandeweg vielen veel puzzelstukjes die anderen aandroegen op hun plaats.

Charles’ levenspad

Charles Hamburger werd geboren uit joodse ouders. Tijdens een razzia in 1942 werden zijn vader en moeder opgepakt. Zij kwamen terecht in concentratiekamp Auschwitz. Een jaar na hun deportatie overleden beiden in het kamp. Baby Charles werd intussen liefdevol opgevoed in een christelijk pleeggezin in Hillegom. Twee jaar na het einde van WO-II raakte de nog piepjonge jongen zijn ‘veilige haven’ kwijt. Hij moest zijn pleegouders vaarwel zeggen en intrekken in het huishouden van zijn streng joods-orthodoxe oom en tante in Heemstede. Daar werd hij wel aan het denken gezet; de opgroeiende Charles kreeg te doen met een gevoel van verwarring. Zijn joodse familie had niets met het Christendom, voor hen telde alleen de Thora. Na enige tijd kwam Charles in een kapsalon in Heemstede in aanraking met

‘Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden’ is de Gulden Regel van alle Profeten, de Leraren van de mensheid

het Bahá’i-geloof, geopenbaard in de negentiende eeuw door de Profeet Bahá’u’lláh, de meeste recente godsdienst met wereldwijd miljoenen aanhangers. Het bestuurscentrum bevindt zich in Haifa. In 1962 vertrok Charles Hamburger naar Israël. Daar werkte hij een jaar in een kibboets. In Haifa kwam hij meer te weten over dat nieuwe geloof. Aan de inhoud van deze vorm van religie werd al eerder uitgebreid in dit wijkblad aandacht gegeven.

Veilige haven

Teruggekeerd uit Israël ging Charles Hamburger in Groningen geneeskunde studeren. De Baha’i-gemeenschap in deze stad organiseerde regelmatig informatie-avonden. Een spreker destijds legde uit dat er geen tegenstelling hoeft te bestaan tussen ware religie en wetenschap. Voor het welzijn en de vooruitgang van de maatschappij zijn deze twee stuwende krachten onmisbaar. Het duurde niet lang of de student Charles sloot zich bij deze hem overtuigende gemeenschap aan. In het Bahá’i-geloof vond hij zijn *veilige haven* terug. Hij omarmde de opvattingen van de

gemeenschap over conflicten en crises en de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen. In tijden van oorlog en narigheid streven Bahá’is naar de broodnodige universele vrede; vrede is mogelijk. Het gelijkwaardig zijn van man en vrouw zien de Bahá’i als volgt: zij zijn als de twee vleugels van een vogel. Zijn de vleugels niet even krachtig, dan kan de samenleving niet vooruit gaan.

Schrijfstijl en vormgeving

De auteur in Charles weet de materie in alle ernst en waardigheid te verwoorden, terwijl het boek uitermate leesbaar blijft. Het gebruik van zowel foto’s als tekeningen verluchtigen de inhoud, evenals het citeren van het gedicht *de Tuinman en de Dood* en het publiceren van het recept voor Gormeh Sabzi. Het levert de lezer minstens een glimlach op, mogelijk zelfs een schaterlach. De beschrijvingen van landen en steden waar Charles woonde, werkte, studeerde of gewoon op vakantie was, doen niet onder aan de informatie in de befaamde reisgids Lonely Planet. Kortom, *Zoektocht naar de Verlosser* is een verrijking, een gevoelige en waardevolle bijdrage in het licht van zingeving en bewustwording.

Tekstredactie: Hette Morriën

Foto’s: Jacqueline van den Boom

OUD = IN

Welvaart maar ook welzijn?

Nederland is welvarend maar dat garandeert nog geen welzijn voor ongeveer duizend wijkbewoners in Hatert.

Voor elk land, voor elke cultuur, voor elk werelddeel voelt dat anders. Voor de een is dat hongerlijden, voor de ander geen goed schoeisel hebben, voor weer een ander geen tv of laptop bezitten, etc.

Een voorbeeld:

‘Een weduwe van middelbare leeftijd. Ze moet elke dag rekenen hoe ze rond moet komen na betaling van gas, water, licht, huur en dergelijke van 30 euro per week. Ze heeft daarom geen krant, gaat niet op vakantie of bioscoop of theater, krijgt niet alle medicijnen volledig vergoed ondanks een chronische ziekte. Ze weet de weg niet naar het gemeentelijk loket en schaamt zich om daar een beroep op te doen.’ De opdracht aan ons als samenleving is dit samen op te lossen en elkaar daarin gaan helpen. Biedt diegene hulp, die geen hulp vragen. Vaak kom ik hulp bieden, bij hen die vastgelopen zijn in deze ingewikkelde digitale en bureaucratische samenleving. Er is gelukkig een Stip waar iedereen naar toe kan met alle vragen. Ook de bibliotheek wordt steeds meer een fijne ontmoetingsplaats voor sociaal contact en digitale bijscholing en veel andere soorten van hulp.

Foto: Marcel Krijgsman

Mijn tante is 101 geworden

Ze hoort nu bij de 2200 vrouwen in ons land die boven de 100 zijn. Ik zelf hoop later te horen bij de 425 mannen die dit ook vorig jaar bereikt hebben.

Mijn tante werd geboren tijdens de Spaanse griep als elfde kind van een eierhandelaar. Na de huishoudschool bezocht ze Bouvines in Breda om de opleiding tot dienstbode te volgen. Met die opleiding was er werk genoeg bij de elite. In de oorlog werkte ze in Huissen bij twee gezinnen met twintig kinderen.

Op 14 juni 1956 werd de *Wet handelingsonbekwaamheid* afgeschaft. Getrouwde vrouwen mochten voortaan werken, een bankrekening openen en zonder toestemming van manlief op reis. Maar dit gold niet voor haar. Ze kreeg acht kinderen, dus haar leven was de zorg voor kinderen en huishouden. Ze verveelt zich nooit. Krant lezen, naar buiten kijken, bezoek ontvangen, kaartjes schrijven en een praatje maken, vullen de dag Haar advies om oud te worden: ga iets doen met respect waar je plezier in heb.

Samenstelling: Leo Venderbosch

Talkshows in Nederland

De vaste groep BN'ers en experts aan de praattafels verfrissen nu niet echt meer in hun opinies.

Je kunt dan natuurlijk de vaste groep presentatoren vervangen maar misschien is het beter om gewoon eens *de stem uit het volk* uit te nodigen. Klinkt socialistisch als *de stem des volks*. Veel koren hebben nog deze naam.

Nodig *de gewone man aan tafel* uit en doorbreek de sleur. Ik bied me aan als *gast aan tafel* bij Khalid & Sophie, HLF8, Op 1, Jinek, Beau, Vandaag Inside, Tijd voor MAX, Koffietijd. Voor zeven tafels per dag zijn gemiddeld 35 gasten nodig. Dat zijn er per week 175. Dus ik maak ook toch een grote kans!

Ik wil wel maar ..

- .. ik ben geen bekende Nederlander
- .. ik ben niet van een politieke partij
- .. ik heb geen boek om te promoten
- .. ik heb geen rechtszaak gevolgd
- .. ik ben niet negatief of positief in de krant geweest
- .. ik kom niet uit het westen
- .. ik laat anderen wel uitspreken
- .. ik heb geen record gebroken
- .. ik ben niet van zender gewisseld
- .. ik promoot geen tv programma
- .. ik hoef geen betaling voor de uitnodiging
- .. ik weet niet van iets alles
- .. ik weet wel van alles iets

Ik wacht wel af!

Foto: Jordy Schaap
commons.wikimedia.org

'MAART ROERT ZIJN STAART EN APRIL DOET WAT HIJ WIL!'

Gedurende het vroege voorjaar laat het weer zich in Nederland van alle kanten zien. En blijkens aloude gezegden is dit niet louter een gevolg van de actuele veranderingen in het klimaat. *Ferdi Notten*

VERGETEN VERLEDEN

Een ode aan Nijmegen

Katholieke Illustratie van 15 december 1938

Nijmegen heeft „Bouquet; dat aroma, dien dikken geur van ouden, goed belegen wijn.” Dat schrijft Christine van Eyck in het kerstnummer van de *Katholieke Illustratie* van 15 december 1938 (jaargang 73, nummer 11). Het is een ware ode aan onze stad.

„De *Katholieke Illustratie* was een Nederlands geïllustreerd weekblad voor katholiek Nederland”, meldt Wikipedia. „Het was gedurende 101 jaar (1867-1967) een veelgelezen en alleen daardoor al invloedrijk familieblad en in de hoogtijdagen van de zogeheten verzuijing (tussen 1910 en 1960) een van de grootste tijdschriften van Nederland. Het was een instituut, naast onder meer de Rooms-Katholieke Staatspartij (RKSP), later Katholieke Volkspartij (KVP), de Katholieke Arbeidersbeweging (KAB), later Nederlands Katholiek Vakverbond (NKV), met haar eigen dagblad de Volkskrant, andere landelijke katholieke kranten als De Maasbode en De Tijd, en niet in de laatste plaats ook de Katholieke Radio-Omroep (KRO). Het blad verscheen vanaf 1910 te Haarlem bij de katholieke drukkerij De Spaarnestad.” Als enige stad met een katholieke universiteit was Nijmegen voor veel mensen onderdeel van de katholieke zuil. Bij de Tweede Kamerverkiezingen van 26 mei 1937 behaalde de RKSP in Nijmegen 57,1 procent van de stemmen.

Op bladzijden 28 en 29 staat het originele artikel met foto's afgedrukt. Het is alleen kleiner. Het formaat van de *Katholieke Illustratie* was 36 bij 27 centimeter. *De Dukenburger* is 28½ bij 23 centimeter. Daardoor is de tekst moeilijk leesbaar. Die hebben we daarom in een groter lettertype ook hiernaast afgedrukt.

NIJMEGEN

Nu ik over Nijmegen ga schrijven en mijn oog sluit om in het donker van dit met gesloten-oogen-zien het beeld van deze stad in mij terug te roepen, nu komt er weer even dat stokken van den adem, dat plaatsvindt wanneer er plotseling iets heel moois, machtigs of verrassends voor ons oprijst. Dit beeld: het onafzienbaar wijde, groene land van de Betuwe, vernevelend naar de kimmen, gekleefd door de breed slingerende rivier... de Waal, die op haar grijzigen waterspiegel de statige bootenstoeten voortdraagt naar de verte, de ijle en toch zoo sterke brugbogen tusschen land en lucht en van den wateroever af langzaam omhoog stijgend naar den top der heuvelen, de trotsche torenstad... Nijmegen. Op vijf heuvelen.

Hoe men Nijmegen ook nadert, altijd is het schoon, omgeven als het ligt van polder en water, van park en bosch. Per auto van Arnhem uit ontdekt men al dadelijk den ouden Belvédère in het Hunnerpark. Zulke uitkijktorens zijn bijna altijd ondingen, leelijke ladders te midden van een prachtige natuur, maar de Belvédère van Nijmegen is mooi: als organisch verbonden met de omgeving, uit de ruigte van struik en heuvel te voorschijn tredend; als een door 'n wonder tot toren geboetseerde rots, die dan toch geen rots blijkt, geen stuk betooverde natuur, maar een kunstig gebouw...

Van het station uit ligt de nieuwe stad Nijmegen dadelijk voor u open in een breeden opgang van twee chausseeën en een middenstuk van grasgazons en bloemperken; langs de rijwegen voorname, ouderwets-deftige villa's. En wanneer ge dan maar doorloopt, dan ontdekt ge vanzelf deze heuvelstad met haar nieuweren uitbouw van mooie singels, parkaanleg, vijvers, bloemperken en hertenkamp; met haar vele kerken, het concertgebouw, de universiteit, haar monumenten en straten, die stijgen en dalen. En vanzelf ook bereikt ge de oude, eeuwenoude stad met ruïnen en romantiek, een

stad van bijna twintig eeuwen oud, die Bataveren, Romeinen en Franken heeft gekend en waar ge nu nog gaan en staan kunt op precies dezelfde plekken, waar dié liepen en stonden.

Er is een beroemde poort, die een oude en een nieuwe wereld scheidt: de *Kerkboog*. Achter die poort liggen zevenhonderd jaren, liggen de middeleeuwen, ligt de beeldenstorm... Achter die poort begint het oude Nijmegen, dat lijkt op een oud Italiaansch stadje, verplaatst naar het noorden. Een herinnering aan Napels, zoo ge dat kent, zal u overvallen, wanneer ge dwaalt door de nauwe, in en uit elkaar bochtende steegjes — „gassen” noemt men ze hier! — die opkruipen en afdalen van en naar de Waalkade. Het is een vreemde stad, die ge hier ontmoet, intensief bewoond en tegelijk half verlaten: intieme huisjes, waarin generaties zijn geboren en getogen en die slechts moeilijk worden prijsgegeven aan den wreedden tijd, die hen nu langzamerhand dreigt en soms ook neerslaat met verval. Soms lijkt het even of er een moderne oorlog heeft gewoed, zoo liggen daar bezweken muren, steenhopen, puin en naakte fundamenten. Katten sluipen er schichtig rond, als waren zij nog niet bekomen van den schrik om onverwacht geweld. Maar dichtgetimmerde, onbewoonbaar verklaarde woningen, stutsels en ladders hier en daar bewijzen, dat de strijd tegen de ruïne reeds is aangehouden en dat dit oude stadsdeel, lief aan vele inwoners, gerestaureerd en behouden zal worden. Hoe oud deze huisjes en straatjes zijn en wat hun inhoud is, typeert misschien het beste deze spreuk, getuigend van ontroerende overgave, die ik vond op een heel oud geveltje: half woning, half pakhuis:

*Wie in den Heer neemt sinen lust,
Die leeft in sinen straet gerust.
Anno 1671.*

Romantisch en intiem is dit Nijmegen, dat op de helling der heuvels ligt, tusschen de bovenstad en de rivierkade, waar het druk gedoe van lossen en laden heerscht, waar een onophoudelijk voorbijvaren van lange bootenslierten een indrukwekkende bedrijvigheid karak-

teriseert en waar kleine schipperslogementen en cafeetjes die onweerstaanbare sfeer van havenleven oproepen. Tusschen schots en scheeve, schilderachtige huizenblokken door kronkelt een „gas” omhoog, tusschen de muren van het Valkhof en die van het „Kasteel Hallo”, het vroegere Ursulinenklooster, dat nu aan de Fransche zusters behoort; het ligt er boven aan den Lindenberg, op de grens van oude en nieuwere stad, en vooral in den avond doet het Venetiaansch en middeleeuwsch aan. Opzij ervan het geboomte van het oude Valkhof, waar eens de machtige en pralende burcht van Karel den Grooten heeft gestaan. Als ge dit terrein betreedt, gaande over die mooie brug, en loopend langs de koorruïne van de Barbaroskapel en de kleine, nog gave Karolingische kapel, dan gevoelt ge u als die burger, die bij afwezigheid van den vorst zijn paleis mag betreden om er de majesteitelijkheid van aan te gapen.... Ook moogt ge die plek betreden, waar ééns, bijna tweeduizend jaar geleden, Claudius Civilis stond: dat uitspringend plateau tje vóór de Karolingische kapel. Maar Claudius stond er tandenknersend, omdat zijn Bataven-opstand was mislukt en hij over de verte aan zijn voeten den vijand snel zag naderen. Gij echter zult er vreugdig staan, blij om zóóveel prachtig uitzicht over het Betuwsche land, de rivier, de trotsche bruggen en dat machtig verkeer van schepen, dat u de welvaart en de belangrjckheid van uw land zal doen beseffen....

Een ander bochtig steegje voert u van de Waalkade, door dit noordelijk Napels, naar de Sint Stevenskerk, achter den Kerkboog. Een stijgend straatje — zoo smal, dat de overburen om zoo te zeggen de hoofden bij elkaar in de kamer kunnen steken bij het gezellig buurpraatje — dan steenen treden. De Ganzenheuvel heet het hier, en onwillekeurig doet dit u denken aan die oude Romeinsche ganzen van het Kapitoel, die waakscher waren dan een schildwacht en een hond tezamen. Ge betreedt echter hier niet Rome, wel gaat ge tot de middeleeuwen in: een klein plein, het zeven eeuwen oude Stevenskerkhof, rondom omgeven door pittoreske geveltjes, in het midden de prachtige kerk, verweerd in den loop der tijden, gehavend door storm en wind en menschelijke hartstochten, maar onvernietigbaar schoon en heerlijk. Ge moet er tegen het invallen van den schemer zijn, want in het avonduur keeren er de voorbije eeuwen op zachte voeten weder. De geveltjes kleuren dan óp

met hun verzonken tinten, de oude Latijnsche school herkrijgt haar vroegere bestemming, de poort trekt haar boog, schim en schaduw waart er rond, want de enkele lantaarn strooit maar weinig licht. Het is er stil en verlaten, alleen achter een klein raam is wat bewegen van een mensch, maar over het plein gaat nu niemand meer, want geleefd wordt er beneden in de diepte, in de havenstad, en geleefd wordt er hoven, in de nieuwe woon- en winkelstad. Hier nauwelijks. Hier valt langzaam de avond dicht en dan wordt het duister.... En dan, als ge hier wat hebt gestaan, luisterend naar stemmen en geruchten, die voor eeuwig in den tijd zijn weggezonden, dan moet ge langzaam door die schoone oude poort gaan, die u op de Groote Markt brengt. En met één stap zijt ge dan uit den schemer der middeleeuwen in het bewegend, lichtend, rumoerig West-Europa van heden getreden. Moderne winkels, restaurants, die vlooden licht afstralen, trams, auto's, een parkeerplaats, waar de „stroomlijn” vloeit langs glimmerig nikkel, getoeter, getjingel, geloop, gepraat.... een moderne stad treedt u tegemoet. Wel staat nog, iets opzij, links, de Oude Waag met haar renaissance-gevel in paarsigroode steen, met rood-en-groene luiken en zware eikenhouten poortdeuren, maar zij staat daar als bewust nog slechts een wonderschoon overblijfsel uit een voorbijen tijd te zijn. En op diezelfde Groote Markt ligt ook nog wel die beruchte *Blauwe Steen*, waarlangs vroeger de veroordeelden werden rondgedragen om wellicht nog afgelost te worden door een levensmoede, die het vonnis wel op zich wilde nemen, maar nu ligt die steen tusschen twee tramrails in en de verkeersagent staat er op, die zeker weet voor hoeveel uren hij veroordeeld is daar te staan en wie hem straks zal komen aflossen. Midden in deze levendige, innemende stad staat hij, waar atmosfeer is van iets vroolijks en kleurigs, zooals zuidelijke katholieke steden dat zoo sterk kunnen hebben, dat ondefinieerbare van het leven te kunnen eeren, maar ook genieten. Dat is zichtbaar in de drukke straten, in de winkels, die zooveel bieden wat tong en oog kan streelen, in de gezellige wijze van op straat te loopen.... Hoe zal ik het uitdrukken....? Wacht, ik weet het! „Bouquet” heeft Nijmegen, ge weet wel: dat aroma, dien dikken geur van ouden, goed belegen wijn....

C H R I S T I N E V A N E Y C K

FOTO-ONDERSCHRIFTEN

Pagina 28 linksboven:

Ge dwaalt door de nauwe, in en uit elkaar bochtende steegjes, die opkruipen en afdalen van en naar de Waalkade.

Pagina 28 rechtsboven:

De Belvédère, uit de ruigte van struik en heuvel te voorschijn tredend, als een door 'n wonder tot toren geboetseerde rots.

Pagina 28 linksonder:

Het zeven eeuwen oude Stevenskerkhof, rondom omgeven door pittoreske geveltjes.

Pagina 29 linksboven:

Er is een beroemde poort, die een oude en een nieuwe wereld scheidt: de Kerkboog.

Pagina 29 middenboven:

Kasteel Hallo, op de grens van oude en nieuwere stad, dat vooral in den avond Venetiaansch en middeleeuwsch aandoet.

Pagina 29 rechtsboven:

De koorruïne van de Barbaroskapel op het oude Valkhof, waar eens de machtige en pralende burcht van Karel den Grooten heeft gestaan.

Pagina 29 rechtsmidden:

De kleine, nog gave Karolingische kapel en daarvóór de plek, waar bijna tweeduizend jaar geleden Claudius Civilis stond.

Pagina 29 rechtsonder:

De oude Waag met haar renaissance-gevel, als bewust nog slechts een wonderschoon overblijfsel uit een voorbijen tijd te zijn.

Alle foto's op pagina's 28 en 29 zijn in 1938 gemaakt door Wiel van der Randen. De foto op deze pagina is in 1937 gemaakt door J.H.C. Vermeulen.

Samenstelling:

Ed Nieuwenhuis en René van Berlo

Foto pagina 27:

collectie Regionaal Archief Nijmegen

Ge dwaalt door de nauwe, in en uit elkaar bochtende steegjes, die opkruipen en afdalen van en naar de Waalkade.

De Belvédère, uit de ruigte van struik en heuvel te voorschijn tredend, als een door 'n wonder tot toren geboetseerde rots.

NIJMEGEN

Nu ik over Nijmegen ga schrijven en mijn oogen sluit om in het donker van dit met-gesloten-oogenzien het beeld van deze stad in mij terug te roepen, nu komt er weer even dat stoken van den adem, dat plaatsvindt wanneer er plotseling iets heel moois, machts of verrassends voor ons oprijst. Dit beeld: het onafzienbaar wijde, groene land van de Betuwe, vernevelend naar de kimmen, gekleefd door de breed slingerende rivier... de Waal, die op haar grijzigen waterspiegel de statige bootenstoeten voortdraagt naar de verte, de ijle en toch zoo sterke brugbogen tusschen land en lucht en van den wateroever af langzaam omhoog stijgend naar den top der heuvelen, de trotsche torenstad... Nijmegen. Op vijf heuvelen.

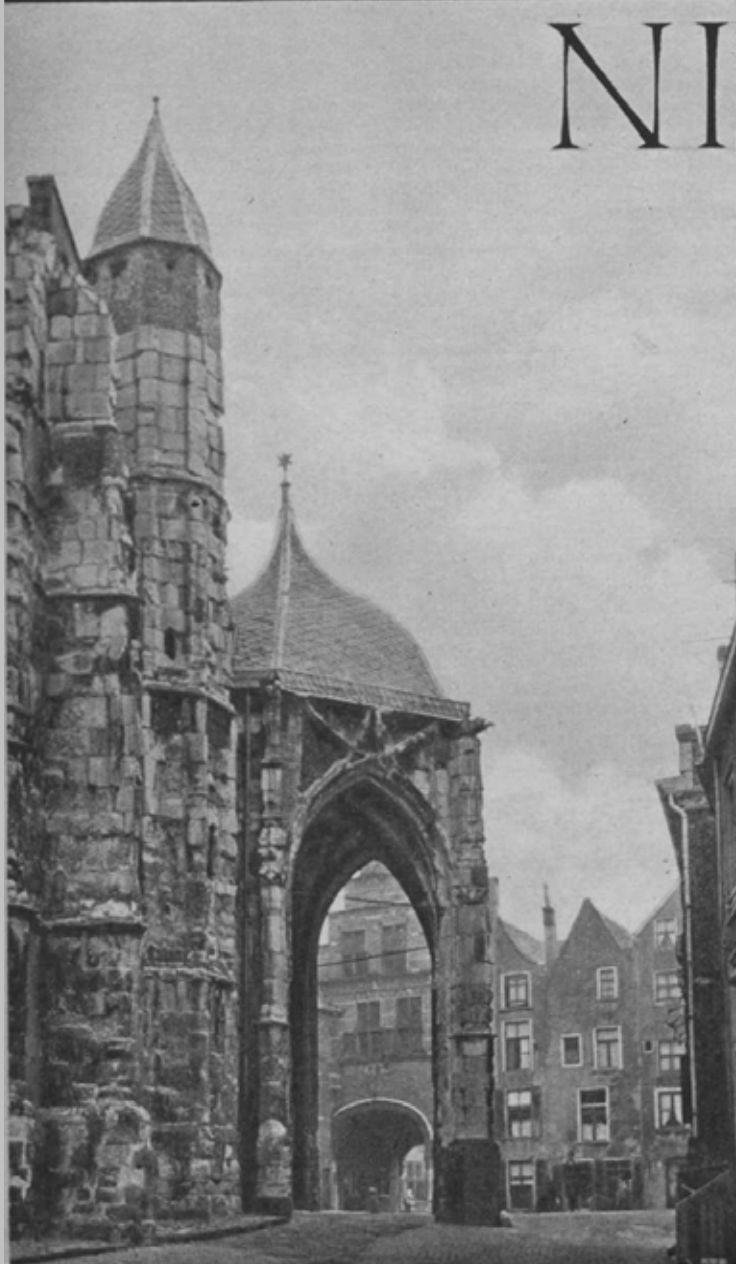
Hoe men Nijmegen ook nadert, altijd is het schoon, omgeven als het ligt van polder en water, van park en bosch. Per auto van Arnhem uit ontdekt men al dadelijk den ouden Belvédère in het Hunnerpark. Zulke uitkijktorens zijn bijna altijd ondingen, leelijke ladders te midden van een prachtige natuur, maar de Belvédère van Nijmegen is mooi: als

organisch verbonden met de omgeving, uit de ruigte van struik en heuvel te voorschijn tredend; als een door 'n wonder tot toren geboetseerde rots, die dan toch geen rots blijkt, geen stuk betooverde natuur, maar een kunstig gebouw...

Van het station uit ligt de nieuwe stad Nijmegen dadelijk voor u open in een breeden opgang van twee chaussees en een middenstuk van grasgazons en bloemperken; langs de rijwegen voorname, onderwets-deftige villa's. En wanneer ge dan maar doorloopt, dan ontdekt ge vanzelf deze heuvelstad met haar nieuweren uitbouw van mooie singels, parkaanleg, vijvers, bloemperken en hertenkamp; met haar vele kerken, het concertgebouw, de universiteit, haar monumenten en straten, die stijgen en dalen. En vanzelf ook bereikt ge de oude, eeuwenoude stad met ruïnen en romantiek, een stad van bijna twintig eeuwen oud, die Batavieren, Romeinen en Franken heeft gekend en waar ge nú nog gaan en staan kunt op precies dezelfde plekken, waar dié liepen en stonden.

Er is een beroemde poort, die een oude en een nieuwe wereld scheidt: de *Kerkboog*. Achter die poort liggen zevenhonderd jaren, liggen de middeleeuwen, ligt de beeldenstorm... Achter die poort begint het oude Nijmegen, dat lijkt op een oud Italiaansch stadje, verplaatst naar het noorden. Een herinnering aan Napels, zoo ge dat kent, zal u overvallen, wanneer ge dwaalt door de nauwe, in en uit elkaar bochtende steegjes — „gassen" noemt men ze hier! — die opkruipen en afdalen van en naar de Waalkade. Het is een vreemde stad, die ge hier ontmoet, intensief bewoond en tegelijk half verlaten: intieme huisjes, waarin generaties zijn geboren en getogen en die slechts moeilijk worden prijsgegeven aan den wreeden tijd, die hen nu langzamerhand dreigt en soms ook neerslaat met verval. Soms lijkt het even of er een moderne oorlog heeft gewoed, zoo liggen daar bezwoken muren, steenhoopen, puin en naakte fundamenten. Katten sluipen er schichtig rond, als waren zij nog niet bekomen van den schrik om onverwacht geweld. Maar dichtgetimmerde, onbewoonbaar verklaarde woningen, stutsels en ladders hier en daar bewijzen, dat de strijd tegen de ruïne reeds is aangeboden

Het zeven eeuwen oude Stevenskerkhof, rondom omgeven door pittoreske geveltjes.

Er is een beroemde poort, die een oude en een nieuwe wereld scheidt: de Kerkboog.

Kasteel Hallo, op de grens van oude en nieuwere stad, dat vooral in den avond Venetiaansch en middeleeuwisch aandoet.

De koornuine van de Barbarosakapel op het oude Valkhof, waar eens de machtige en pralende burcht van Karel den Grooten heeft gestaan.

en dat dit oude stadsdeel, lief aan vele inwoners, gerestaureerd en behouden zal worden. Hoe oud deze huisjes en straatjes zijn en wat hun inhoud is, typeert misschien het beste deze spreuk, getuigend van ontroerende overgave, die ik vond op een heel oud geveltje: half woning, half pakhuis:

*Wie in den Heer neemt sinen lust,
Die leeft in sinen straat geerst.
Anno 1671.*

Romantisch en intiem is dit Nijmegen, dat op de helling der heuvels ligt, tusschen de bovenstad en de rivierkade, waar het druk gedoe van lossen en laden heerscht, waar een onophoudelijk voorbijvaren van lange bootenslierten een indrukwekkende bedrijvigheid karakteriseert en waar kleine schipperslogementen en cafeetjes die onweerstaanbare sfeer van havenleven oproepen. Tusschen schots en scheeve, schilderachtige huizenblokken door kronkelt een „gas” omhoog, tusschen de muren van het Valkhof en die van het „Kasteel Hallo”, het vroegere Ursulinenklooster, dat nu aan de Fransche zusters behoort; het ligt er boven aan den Lindenberg, op de grens van oude en nieuwere stad, en vooral in den avond doet het Venetiaansch en middeleeuwisch aan. Opzij ervan het geboomte van het oude Valkhof, waar eens de machtige en pralende burcht van Karel den Grooten heeft gestaan. Als ge dit terrein betreedt, gaande over die mooie brug, en loopend langs de koornuine van de Barbarosakapel en de kleine, nog gave Karolingische kapel, dan gevoelt ge u als die burger, die bij afwezigheid van den vorst zijn paleis mag betreden om er de majesteitelijkheid van aan te gapen.... Ook moogt ge die plek betreden, waar eens, bijna tweeduizend jaar geleden, Claudius Civilis stond: dat uitspringend plateauje vóór de Karolingische kapel. Maar Claudius stond er tandenknersend, omdat zijn Bataven-opstand was mislukt en hij over de verte aan zijn voeten den vijand snel zag naderen. Gij echter zult er vreugdig staan, blij om zóveel prachtig uitzicht over het Betuwsche land, de rivier, de trotsche bruggen en dat machtig verkeer van schepen, dat u de welvaart en de belangrijkheid van uw land zal doen beseffen....

Een ander bochtig steegje voert u van de Waalkade, door dit noordelijk Napels, naar de Sint Stevenskerk, achter den Kerkboog. Een stijgend straatje — zoo smal, dat de overburen om zoo te zeggen de hoofden bij elkaar in de kamer kunnen steken bij het gezellig buurpraatje — dan steenen treden. De Ganzenheuvel heet het hier; en onwillekeurig doet dit u denken aan die oude Romeinsche ganzen van het Kapitol, die waakscher waren dan een schildwacht en een hond te zamen. Ge betreedt echter hier niet Rome, wel

gaat ge tot de middeleeuwen in: een klein plein, het zeven eeuwen oude Stevenskerkhof, rondom omgeven door pittoreske geveltjes, in het midden de prachtige kerk, verweerd in den loop der tijden, gehavend door storm en wind en menschelijke hartstochten, maar onvernietigbaar schoon en heerlijk. Ge moet er tegen het invallen van den schemer zijn, want in het avonduur keeren er de voorbije eeuwen op zachte voeten weder. De geveltjes kleuren dan óp met hun verzonken tinten, de oude Latijnsche school herkrijgt haar vroegere bestemming, de poort trekt haar boog, schim en schaduw waart er rond, want de enkele lantaarn strooit maar weinig licht. Het is er stil en verlaten, alleen achter een klein raam is wat bewegen van een mensch, maar over het plein gaat nu niemand meer, want geleefd wordt er beneden in de diepte, in de havenstad, en geleefd wordt er boven, in de nieuwe woon- en winkelstad. Hier nauwelijks. Hier valt langzaam de avond dicht en dan wordt het duister... En dan, als ge hier wat hebt gestaan, luisterend naar stemmen en geruchten, die voor eeuwig in den tijd zijn weggezonden, dan moet ge langzaam door die schoone oude poort gaan, die u op de Grootte Markt brengt. En met één stap zijt ge dan uit den schemer der middeleeuwen in het bewegend, lichtend, rumoerig West-Europa van heden getreden. Moderne winkels, restaurants, die vlooden licht afstralen, trams, auto's, een parkeerplaats, waar de „stroomlijn” vloeit langs glimmerig nikkel, getoeter, getjingel, geloop, gepraat... een moderne stad treedt u tegemoet. Wel staat nog, iets opzij, links, de Oude Waag met haar renaissance-gevel in paarsgroode steen, met rood-en-groene luiken en zware eikenhouten poortdeuren, maar zij staat daar als bewust nog slechts een wonderschoon overblijfsel uit een voorbijen tijd te zijn. En op diezelfde Grootte Markt ligt ook nog wel die beruchte *Blauwe Steen*, waarlangs vroeger de veroordeelden werden rondgedragen om wellicht nog afgelost te worden door een levensmoede, die het vonnis wel op zich wilde nemen, maar nu ligt die steen tusschen twee tramrails in en de verkeersagent staat er op, die zeker weet voor hoeveel uren hij veroordeeld is daar te staan en wie hem straks zal komen afllossen. Midden in deze levendige, innemende stad staat hij, waar atmosfeer is van iets vroolijks en kleurigs, zooals zuidelijke katholieke steden dat zoo sterk kunnen hebben, dat ondefinieerbare van het leven te kunnen eeren, maar ook genieten. Dat is zichtbaar in de drukke straten, in de winkels; die zooveel bieden wat tong en oog kan streelen, in de gezellige wijze van op straat te loopen... Hoe zal ik het uitdrukken...? Wacht, ik weet het! „Bouquet” heeft Nijmegen, ge weet wel: dat aroma, dien dikken geur van ouden, goed belegen wijn....

CHRISTINE VAN EYCK

De kleine, nog gave Karolingische kapel en daarvóór de plek, waar bijna tweeduizend jaar geleden Claudius Civilis stond.

De oude Waag met haar renaissance-gevel, als bewust nog slechts een wonderschoon overblijfsel uit een voorbijen tijd te zijn.

De Meiberg

de muur van een woonhuis. De metselaar herinnert zich het nog goed, maar de raket uit de tijd van president Kennedy lijkt gevlogen. In Malvert, waar *het Gouden Hart* ook *de Orangerie* heet, zag men aan de achterzijde een gebrandschilderd raam in de buitenmuur van de hand van beeldend kunstenaar Ted Felen uit Zwanenveld. Dit kunstwerk is verhuisd naar het interieur van de Ontmoetingskerk, dus niet verdwenen. Een ander werk van wijlen Ted Felen verhuisde ook, maar bleef in hetzelfde pand. De organisatie *Kunstwacht* speelde een rol in het behouden van het wandmozaïek in voorheen *de Schakel*. Nu vinden hier de alevieten hun onderdak. Hiermee terug in Meijhorst, waar op de zijmuur begane grond van de flat aan de 60° straat, ter ere van vijf decennia Dukenburg drie schilderijen werden aangebracht. Zo onnodig dat over de *Ot-en-Sien-prent* (in sepia tinten) met magenta verf is getagd, hetgeen - naar het schijnt - niet verwijderd kan worden. Ook het lage servicepandje in de 11° straat Meijhorst was eens voorzien van een alleraardigst tafereel. Later overgeverfd in één kleur. Het rondje Meijhorst is pas compleet als ook de nooit gerealiseerde muurschildering aan de oostwand van de sporthal wordt genoemd. Het ontwerp liet meerdere vensters zien met daarachter Dukenburgse mensen. Aan muurdecoraties dan wel wandschilderingen die er nog altijd zijn of nog gaan komen, is in eerdere wijkbladen ruim aandacht gegeven. Evenals die op muren, (garage-)deuren of omheiningen in de zeven wijken van ons grote stadsdeel.

* eerdere naam van de school

Verdwenen muurdecoraties

Dukenburgers die hier van meet af aan wonen kennen er wellicht meer dan de hieronder beschreven muurverfraaiingen ... die verdwenen zijn. Deze medebewoners mogen zeker aanvullingen doen. Met 'slechts' 46 jaar Dukenburg op de teller, kan deze stukjesschrijfster zich enkele wandwerken wel herinneren. 'Kijk' maar eens mee. In het grootwinkelcentrum in Zwanenveld was de toegang met de trap naar sporthuis Staal in de jaren '70/'80 nog niet overdekt. Bart Smit zat schuin tegenover de sportzaak en op de muur in de parkeergarage onder het speelgoedparadijs (nu Intertoys) was niemand minder afgebeeld dan Donald Duck. Hield Katrien hem gezelschap of Donalds drie neefjes? Wie weet dat nog, zijn er foto's van? Gaan we vervolgens naar Meijhorst: in het wijkcentrum sierde een stilistische weergave van ons stadsdeel de binnenmuur waar nu de biljartzaal is gevestigd. Net als Donald ... dit werk is foetsie. Van de jongerenboerderij (nu de plek van Lidl) was de buitenmuur op de kopse kant en voor de brand, voorzien van kleurige strepen. Net zoals de Meiberg die in verschillende tinten blauwgeverfde golven was opgeleukt.

Op de westelijke buitenmuur van de school *de Horizon* hadden leerlingen zelf fantastische afbeeldingen aangebracht. Toen de school plaats moest maken voor de nieuwbouw van het gelijknamige seniorenzorgcomplex ging de decoratie verloren. De kunstuitingen die te maken hebben met Willem Barentsz* bevonden zich aanvankelijk in een gang in de basisschool. Nu hangt Willem buiten in het zicht van de voorbijganger. Gelukkig maar. In Aldenhof is om en nabij 1966 met stenen in een afwijkende kleur een raket gemetseld in

De Horizon

Dier in de winkel

Rond het Binnenhof in Nijmegen – jaze-ker, onze stad heeft ook een Binnenhof* en een Wibautstraat**, die vind je zelfs in één oogopslag – rond dat Binnenhof wemelt het van de woonadressen. Geen wonder dus dat je er meer dan eens een uitgelaten hond treft, met baas (m/v/x) aangelijnd. Katten (m/v/x) zijn hun eigen baas, die gaan zelf lopend naar buiten om de boel te verkennen. In het groene *parkstrookje* dat het Binnenhof rijk is, leven fladderende beessies, misschien af en toe een muisje, het speelgoed van Frederikken Fluweel. Een forse rode kater is vaak aan te treffen voor de deur van de supermarkt. Je hoeft hem maar aan te kijken of hij klimt in je spijkerbroekspijpen. Ook inspecteert zijn deskundige kattenneus alle fietstassen van de klanten. Een vriendinnetje van deze kater is een nachtkleurig, dun poesje met grote groene ogen. Echt zo'n katje om aan te halen, te knuffelen. Dat vond één

vrouwelijke klant echter helemaal niét. Ze zette een keel op en het personeel – nou ja eentje van de drie winkelmensen – kwam aangesneld. Duidelijk iemand die van de poezelige aanwezigheid binnenswinkels evenmin gediend was. Gelukkig nam een andere klant met een angorakraag aan de wintercapuchon de taak op zich het diertje rustig maar met overtuiging naar de uitgang van de super te begeleiden. Navraag aan balies en kassa's in ons eigen stadsdeel leverde op dat dit soms voorkomt: een dier dat een winkel binnenloopt. Toen er nog alom uitstaetalages waren, zag je daar een hond of kat in diepe slaap achter de winkelruit soezen. Nostalgisch en zoouou oude school.*** Een mooie link naar een wijsneus in de stad: Jop (4) zit nog niet op een hedendaagse school (meer dan eens een kindcentrum, geweldig fenomeen). Maar Jop kan al wel 'drie letters tellen.'**** Hij zei tegen zijn moeder: 'Mam, wil jij mijn vogeltruc zien?' Moeders: 'Jop, het is Goocheltruc, met de G van geit.' 'Oké, wil jij mijn goochelgeit zien?'

* bekend van Den Haag / ** begrip in Amsterdam / *** oorspronkelijk *old school* / **** uit Dikkertje Dap

Krokopraat

De krokodil leeft over de warme wereld wijd verspreid. Als het reptiel een stamboom zou hebben, dan kent die lijst talloze vertakkingen. Bij ons is *krokodil* juist de verzamelnaam voor buikschuivers zoals de alligator, de kaaiman en de gaviaal. Het pantserdier dat intussen jaren geleden werd gespot in de Geologenstrook Zwanenveld is de geschiedenis ingegaan als krokodil, maar had best een andere grote *hagedis* kunnen zijn, zoals de leguaan. De Zwanenveldse krokodil is intussen gevangen in één van de viaductmuurschilderingen van Johan Moorman. Een krokodillenvangst van recenter datum – het carnavalsweekeinde in februari – werd gedaan in New York. Uit een vijver in een park in Brooklyn werd

Alligator in park Brooklyn, New York

een alligator gered van meer dan een meter lang. Het reptiel kreeg de naam Godzilla. Hij was in slechte gezondheid en maakte een vermoeide indruk. Het dier werd overgebracht naar de Bronx Zoo. De redactie van dit blad maakte onderling grapjes over deze vondst. 'Dat is vast *onze* krokodil, wat ik je brom. Die is de grote plas overgezwommen in de tussenliggende jaren. Daarom is-ie uitgeput.' Kro-

kodillen leven lang, dus niets is onmogelijk in dit verband. In de Bronx-dierentuin werd geconstateerd dat de zieltogende alligator geen mensen had verwond. Aanvallen van alligators richting mens zijn eigenlijk ook zeldzaam volgens de Amerikaanse media. O ja? Terwijl dit stukje in elkaar gezet wordt op Aswoensdag 2023, meldt een bron uit Florida dat daar een 85-jarige dame die haar hondje uitliet het water is ingetrokken door: een alligator. De vrouw wilde haar hondje beschermen, want daarin zag het geschubde dier een best lekker hapje. Het hondje bleef ongedeerd, zijn bazin verdronk jammerlijk en het reptiel Serge werd gedood. Zijn drie meter lange lijf werd ingewikkeld afgevoerd. De bejaarde dame woonde in een seniorencomplex en was dit jaar het derde krokoslachtoffer in Fort Pierce / Florida.

Agenda

• Van 21 tot en met 23 april: Kunstraffinerij, met in de Sint Stevenskerk een multidisciplinair spektakel met als thema Tijd.

• 8 mei: Opnamedag *Kunst en Kitsch* in Kasteel Wijchen. Toegang vanaf 11.00 uur. Maximaal twee kaarten per lidmaatschap. Reserveren via avrotros.nl/evenementen of bel (035) 672 68 69 weekdays tijdens kantooruren.

• Op 27 tot en met 29 mei vindt de 37^e editie van het *Music Meeting Festival* plaats in Park Brakkestein. Meer informatie via de MMF-website: musicmeeting.nl/nl. Gratis toegang voor jeugd tot 16 jaar.

Dukenburg in stukjes

MEER CULTUUR

Optreden in theaterzaal van Lindenberg Aldenhof, 9 maart 2015

Cultuur in Dukenburg. Of liever gezegd, het gebrek aan cultuur in ons stadsdeel Dukenburg.

Natuurlijk zijn er hier en daar culturele activiteiten, onder andere in het Huis Weezenhof, Wijkcentrum Dukenburg en de Ontmoetingskerk. Echter, kwalitatief goede, kleinschalige concerten zijn er niet of nauwelijks. En dat is jammer. Terwijl er bij de Lindenberg/Aldenhof een zaal is voor zo'n kleine 150 bezoekers, met een prima licht- en geluidsinstallatie en een beschikbare vleugel. Er is dan ook het idee ontstaan om een kleine werkgroep samen te stellen, om dan met elkaar te onderzoeken of we in deze zaal een concertreeks kunnen organiseren. Er dient dan bijvoorbeeld onderzocht te worden of het financieel haalbaar is en hoe we aan een aansprekende invulling van de concerten komen. We zouden kleinschalig kunnen starten om dan meteen te bezien of er vanuit de wijk belangstelling is voor degelijke concerten. Wie wil meedoen? Welke Dukenburgers willen meehelpen/-denken bij de organisatie, vooral mensen met een netwerk in (of kennis van) de muziekwereld. Grijp deze kans om in ons stadsdeel wat leven in de brouwerij te brengen.

Aanmelden bij: Harm Jan van der Veen.
Telefoon: (024) 344 76 18.
E-mail: vanderveenharmjan@gmail.com

Tekst: Harm Jan van der Veen
Foto: Theo Vermeer

LEERLINGEN KLAAR VOOR ARBEIDSMARKT

Jezelf voorstellen, oogcontact maken, vragen stellen. Het lijkt zo simpel, maar je moet het wel even weten. Tijdens een sollicitatietraining leren jongeren hoe ze indruk kunnen maken op een potentiële baas.

Op 16 maart 2023 organiseerde het Mondial College in Nijmegen voor het eerst een sollicitatietraining in samenwerking met JINC, een vereniging die zich inzet voor kansengelijkheid, ook voor leerlingen in het voortgezet onderwijs.

Hoe belangrijk een sollicitatietraining is blijkt wanneer je de kranten openslaat. Vmbo'ers zijn volop in het nieuws. Maar hoe gaat dat eigenlijk na vier jaar, wanneer je de arbeidsmarkt mag betreden? Een koffer vol kennis en ervaring opgedaan op school, en nu? Om leerlingen ook handvatten te geven voor die laatste stap gaat het Mondial College een samenwerking aan met JINC. Beide partijen delen dezelfde visie: ieder kind heeft talent. Samen strijden ze voor een maatschappij waarin je achtergrond niet je

toekomst bepaalt. Een Nederland waarin ieder kind kansen krijgt. Om deze visie te realiseren krijgen leerlingen van het Mondial College een échte sollicitatietraining, met échte werkgevers onder wie directeurs van NXP, Bovemij, de Paraplufabriek en professionals van de gemeente Nijmegen. Samen geven ze de leerlingen een duwtje in de richting van een succesvolle loopbaan én vullen de leerlingen direct op degelijke wijze hun LOB-programma in (loopbaanoriëntatie en -begeleiding).

Een vmbo-leerling over een sollicitatietraining: 'Van JINC en het Mondial College heb ik geleerd hoe je moet solliciteren. We kregen daar een speciale training voor, met iemand van een bedrijf die naar onze klas kwam. Dat je geen kauwgom in je mond moet hebben als je zo'n gesprek voert, dat wist ik al. Maar ik heb wel ontdekt hoe je houding moet zijn. Hoe je binnenkomt, hoe je je voorstelt, hoe je aan tafel zit. Dat is handig voor als ik straks een bijbaan ga zoeken.'

Tekst: Faryal Sardar. Foto: Mondial College

DROMEN, DURVEN, DOEN IN DUKENBURG

Carla Onderdelinden (links) en Hanneke Verweij

Wij, Hanneke Verweij en Carla Onderdelinden, kwamen met elkaar in gesprek en deelden onze ideeën over Dukenburg. We ontdekten veel raakvlakken in onze dromen en ideeën.

Hanneke is langer betrokken bij de wijk en was eerder actief in het wijkgericht werken, waarbij ze mensen en organisaties met elkaar verbond door het organiseren en faciliteren van activiteiten. Carla wil hetzelfde in verbinding met inwoners, organisaties en bedrijven en denkt over gezamenlijk inkoop, een buurtklusbedrijf en uiteindelijk een wijkbedrijf van en voor de mensen zelf. We zien in Dukenburg veel mensen met ideeën, veel actieve buurtbewoners, veel initiatieven en projecten. Deze activiteiten en mensen staan vaak los van elkaar. Veel mensen weten ook niet wat er allemaal al is. Wij denken dat door verbinding van mensen en initiatieven een netwerk kan ontstaan waarmee de leefbaarheid, cohesie en veerkracht worden vergroot. Denk aan activiteiten gericht op ontmoeting, verbinding, recreatie, informatie en het uitvoeren van werk in de wijk.

Samen met betrokken bewoners uit de wijk, met vrijwilligers en verschillende externe partners, bedrijven en organisaties willen wij een dekkend netwerk creëren. Een netwerk dat antwoord biedt op de verschillende vragen en behoeften van de bewoners in de wijk. Want, hoe divers de samenstelling van de wijk ook is, iedereen woont toch graag prettig?

Stel je voor, Dukenburg 2030. Waar in elke wijk de mensen centraal staan en oog hebben voor elkaar. Waar je mag zijn wie je bent en waar diversiteit een kracht is. Waar bewoners zelf activiteiten organiseren gericht op ontmoeting, werk, ontspanning, leren, inspireren en informatie. Een wijk waar je je eigen talent kunt ontwikkelen en inzetten. Om anderen verder te helpen, projecten te realiseren én tegelijkertijd de wijk mooier en leuker te maken. Een wijk waar geld wordt bespaard door zelf voorzieningen te realiseren of samen in te kopen. Wat te denken van een buurtwinkel, een buurtgroenbedrijf, buurtmoestuinen en plukpaden, een voedselbos, eigen energieprojecten. Een buurtklusbedrijf, een... wijkbedrijf.

Wat is er mooier dan naar deze ‘werkelijkheid’ toe te werken samen met anderen? Heb jij een droom? Heb jij een idee? Wat is jouw talent?

Droom, denk en doe mee op woensdag 19 april in de Ontmoetingskerk, Meijhorst 70-33. Start 19.30 uur (inloop vanaf 19.15 uur).

Wij presenteren onze dromen en laten inspirerende voorbeelden zien. We nodigen jou uit om jouw idee of droom deze avond te delen. We ronden af om 21.15 uur. Graag even aanmelden bij Carla: carla.onderdelinden@gmail.com.

Tekst en foto:
Hanneke Verweij en Carla Onderdelinden

PILOTEN GEZOCHT

Stichting Fietsen Alle Jaren Nijmegen heeft in samenwerking met Stichting de Broederij in 2022 een riksja gekocht en gaat deze in 2023 inzetten voor minder mobiele bewoners uit Lindenholt en Dukenburg. Echter, hiervoor zijn vrijwilligers nodig die de riksja willen besturen.

Heb je in je jeugd gedroomd over een functie als piloot dan is dit nu je kans om je aan te melden als vrijwilliger voor het besturen van de riksja in Lindenholt en Dukenburg. De tijdsinvestering is ongeveer vier uur per maand. Je krijgt eerst een instructie voordat je met de riksja op stap gaat.

Heb je interesse? Meld je dan aan via fietsenallejaren nijmegen@gmail.com ter attentie van Jan van Boekholt.

Fietsen Alle Jaren Nijmegen biedt mensen die niet langer mobiel zijn, een gratis ritje in de riksja aan. We fietsen bijvoorbeeld met ouderen die nog thuis wonen en met cliënten van woonvoorzieningen en dagbestedingen. Op dit moment hebben we in Lindenholt en Dukenburg afspraken met Deel De Dag Lindenholt, Huize Mientje en De Horizon.

De Broederij is een creatieve broedplaats en ontmoetingsplek. De Broederij zorgt ervoor dat mensen zich verbonden voelen met elkaar.

Voor meer informatie over de riksja zie www.fietsenallejaren.nl/nijmegen.

Tekst: Jan van Boekholt
Foto: Fietsen Alle Jaren Nijmegen

WARMTENET

Zwanenveld en Lankforst-Noord zijn twee van de eerste Nijmeegse wijken op weg naar een aardgasvrije toekomst. De gemeenteraad van Nijmegen besloot op 8 maart positief over verdere ontwikkeling/onderzoek naar een warmtenet voor Dukenburg.

Al enkele jaren onderzoeken de gemeente Nijmegen, de woningcorporaties Portaal, Woonwaarts en Talis, de afvalenergiecentrale ARN, Firan en de provincie Gelderland of een betrouwbaar, publiek warmtenet naar delen van Dukenburg haalbaar en betaalbaar kan zijn. Hierbij wordt op dit moment uitgegaan van warmte van de afvalenergiecentrale ARN.

De gemeenteraad heeft 8 maart onder meer besloten:

- dat de warmtetransitie in Dukenburg het beste met een warmtenet kan worden gerealiseerd;
- om publieke belangen, zoals betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid, zo goed mogelijk te borgen het beste een publiek warmtebedrijf opgericht kan worden en een publiek warmtenet gerealiseerd kan worden;
- het warmtenet vanaf 2026 te gaan realiseren mits er draagvlak is onder de huurders en eigenaren hiervoor kiezen;
- allereerst te focussen op 1700 woningen van de woningcorporaties, maatschappelijk vastgoed en commercieel vastgoed. Waarbij het warmtenet vervolgens uitgebreid kan worden naar ander vastgoed en andere gebieden in Nijmegen.

We denken dat de eerste delen van het warmtenet met warmte van de ARN er vanaf 2026 gaat komen. Momenteel wordt onderzocht of panden hierop vooruitlopend al aangesloten kunnen worden op het warmtenet met tijdelijke bronnen.

Tekst: Tom Verhoef, gemeente Nijmegen
Foto: ARN BV

STRATEN IN DUKENBURG

Asfalteren fietspaden

Veel wegen in Dukenburg liggen er slecht bij, maar zoals verleden jaar aangekondigd staat er dit jaar veel op de rol. In ieder geval de zuidelijke baan van de Van Boetbergweg en Hatertsebrug komen aan de beurt. Inclusief een nieuwe betonnen bushalte bij de brugoprit. Andere plekken gaan in volgorde van 'slechtheid'.

Dat er als gevolg van uitgesteld onderhoud waarbij het kostenplaatje steeds weer van belang is, maandelijks weer nieuwe en soms zelfs slechtere plekken bijkomen, maakt het niet makkelijker. Waar en wanneer er geasfalteerd gaat worden in 2023 kan wijkregisseur Janssen ook niet vertellen als we hem erom vragen. De Van Schuylenburgweg, delen van de rotonde bij het Steve Bikoplein en de 10° en 11° straat Tolhuis staan in ieder geval hoog in de 'ranglijst' weet menig weggebruiker te melden.

Het blijft zaak slechte plekken, nieuw ontstane kuilen en scheuren bij bijvoorbeeld fietsoversteken en bochten te melden bij de Meld&Herstellijn. Dat kan via de app of digitaal formulier op de website het makkelijkst. Er volgt dan een noodreparatie en wellicht als de noodzaak er is een hogere prioriteit voor het betreffend wegdeel.

Half maart werd de 91° straat in Wezenhof aangepakt. Door het vrachtverkeer van en naar de betonfabriek en vooral de hoge busfrequentie van lijn 6 op de locatie maakte dit noodzakelijk. Ook de fietsstroken bij de Van Boetbergweg werden vernieuwd en met rood asfalt beter gemarkeerd. De trottoirtegels in Zwanenveld 12° straat zijn opnieuw gelegd. In Lankforst 11° straat worden boomwortels onder de parkeervakken weggehaald. Deze vakken worden opnieuw bestraat.

Tekst en foto's: Peter Saras

Wezenhof 91° straat

KWIEK-BEWEEGRUTE MEIJHORST

In beweging blijven, een wandelingetje maken, fietsen, kortom niet stilzitten. Iedereen is het er over eens dat het goed is voor ons allemaal. In Meijhorst is nu een nieuwe Kwiek-beweegroute aangelegd.

Er zijn vijftien momenten met oefeningen. Rekken, strekken, zitten en opstaan, met armen en benen draaien, zijwaarts lopen, enzovoorts. Perfect voor de mensen die - eh - wat verder op leeftijd zijn.

De route begint officieel bij het wijkcentrum maar je kunt natuurlijk overal aanhaken. Je volgt hem via stoeptegels met symbolen. Vanaf het overzichtsbord bij het Wijkcentrum Dukenburg als startpunt genomen, gaat de route langs de Ontmoetingskerk, rond seniorencomplex *de Meiberg* over het Snouckaert van Schauburgpad en de 10^e straat naar het gezondheidscentrum *de Schakel*. (Waarbij het toch verstandiger zou zijn de met verkeerslichten gereguleerde oversteek te nemen.) Vanhier gaat het over

de parkeerplaats van en rond wooncentrum *de Horizon* naar de 11^e straat Meijhorst die overgestoken moet worden. (Gebruik de oversteek met vluchtheuvel.) De route gaat dan *Wijkpark Meijhorst* in, langs de lage seniorenwoningen naar de 54^e straat Meijhorst en volgt daarna het pad door het wijkpark, om langs de hoogbouw *Boetbergen* weer terug te gaan naar het Winkelcentrum Meijhorst. Hier gaat men tussen Lidl en Albert Heijn (pas op verkeer dat er niet mag rijden) weer naar het startpunt bij het wijkcentrum.

De route heeft de mogelijkheid tweemaal een uitstapje te doen naar Vincentius aan de 14e straat Meijhorst en naar de ontmoetingstuin naast de Ontmoetingskerk.

Er zal nog wel een opening komen met een feestelijk tintje, *de Dukenburger* houdt u op de hoogte.

Tekst Hette Morriën en Peter Saras

Foto's: Peter Saras

ALZHEIMER CAFÉ

Beste geïnteresseerde van het Alzheimer Café Dukenburg en omgeving.

We zijn blij u weer een interessant en gevarieerd programma aan te kunnen bieden in de komende maanden voor de zomer.

Zoals altijd bent u vanaf 19.00 uur welkom in het Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39. We beginnen om half acht met het programma. Rond 21.00 uur ronden we af. Toegang, koffie en thee zijn gratis.

**Woensdag 26 april 2023:
Seksualiteit en Intimiteit**

Een zoen, een omhelzing, een hand op je arm. Aanraken van de ander is zo belangrijk. Intimiteit en ook seksualiteit stoppen niet als iemand dement wordt, en ook de partner heeft er behoefte aan. Hoe je daarmee om kunt gaan is het onderwerp van gesprek vanavond.

**Woensdag 24 mei 2023:
Natuurbeleving bij dementie**

De wind in je haren, de zon op je gezicht, kleuren van het voorjaar, de geur van pas gemaaid gras. De natuur is hartstikke gezond en dat geldt natuurlijk ook voor mensen met dementie. Vanavond vertelt Liesbeth Staphorst over het belang van natuurervaringen en geeft ideeën voor mantelzorgers om er op uit te gaan. Als het weer meezit maken we een uitstapje naar de aangrenzende ontmoetingstuin.

**Woensdag 28 juni 2023:
Nieuwe dingen leren met dementie**

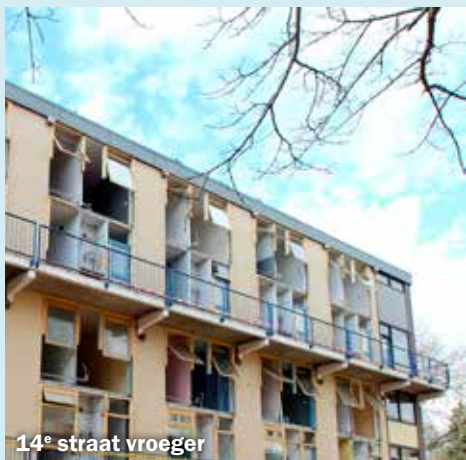
Het nieuwe koffiezetapparaat leren bedienen of koersbal leren spelen: ook al heb je het nog nooit gedaan, ook iemand met dementie kan nieuwe dingen leren. Iets nieuws leren geeft ook dan zelfvertrouwen en plezier in het leven. Hoe werkt lerend vermogen en hoe kan een mantelzorgers hierbij helpen? Een gesprek met ergotherapeut Kim Bakker.

Info: (024) 345 38 20 en ac.dukenburg@alzheimerwilligers.nl.

Wij hopen u weer te ontmoeten.

Tekst: Werkgroep Alzheimer Café

LANKFORST-MAISONNETTES

14° straat vroeger

14° straat nu

Na de drie maisonnettes die groot onderhoud hebben gehad en beter zijn geïsoleerd, is nu het vierde woonblok klaar gekomen.

Dit blok aan de 14° straat Lankforst heeft nu woningen met een luxere indeling en krijgt op de begane grond een kleine bedrijfs-

ruimte die gehuurd kan worden. Zie de oproep van woningcorporatie Woonwaarts hieronder.

Sloop

Het woonblok aan de 46° straat gaat gesloopt worden en in maart werd er druk gewerkt om de woningen te strippen. Het asbest was verwijderd en radiatoren, elektra, glas werden

gesorteerd en uit het gebouw gehaald. Na de sloop komt op deze plek nieuwbouw. Voorlopig blijft het langs de bouw gelegen Duckenburgpad afgesloten met een meer dan stevig hekwerk. Wordt vervolgd.

Tekst en foto's: Peter Saras

BEDRIJFSRUIMTE VOOR STARTENDE ONDERNEMERS IN LANKFORST

Woonwaarts is op dit moment bezig met de aanpak van de maisonnettes in Lankforst. Iedereen zal dit wel opgefallen zijn.

Nadat drie woningblokken met een onderhoudsplan zijn opgeknapt is gestart met de aanpak van de appartementen in de 14° straat. Dat is het flatblok langs de doorgaande straat. Opvallend detail bij dit gebouw is dat een groot deel van de garages op de

begane grond wordt omgetoverd tot zes betaalbare bedrijfsruimten.

Nadere info over de ruimten

Deze ruimten hebben een kale huurprijs van slechts 300 tot 450 euro, afhankelijk van de grootte. De basisruimte is de grootte van een garagebox en één enkele ruimte is groter. Ze zijn daarom qua grootte en huurprijs ideaal voor startende ondernemers uit de buurt of

naaste omgeving. Denk daarbij aan ondernemers, die toegevoegde waarde betekenen voor de buurt zoals bijvoorbeeld een fietsenmaker, kapper, kledingmaker, tweedehands kleding, schoonheidssalon, logopediste, kleine mediterrane 'supermarkt', bloemist, schoenmaker, ijssalon, diervoeding/artikelen, repairshop en dergelijke.

De bedrijfsunits worden uitgerust met een pantry en toilet in de ruimte, elektrische verwarming, een verlaagd plafond en natuurlijk een nieuwe frisse pui als entree.

Interesse?

Ben jij of ken jij een ondernemer, die wil starten in een bedrijfsruimte op een mooie centrale plek met een reële huurprijs, of een doorstart wil maken vanuit een thuissituatie? Stuur dan even een mailtje naar paul.geurts@woonwaarts.nl met jouw contactgegevens en waarom je interesse hebt en wij nemen contact met je op.

De oplevering van de units is gepland rondom mei 2023.

Tekst en tekening: Woonwaarts

TAFELTENNIS IN WIJKCENTRUM DUKENBURG

Harry ten Dam is een gepensioneerd psychotherapeut en vanaf zijn jeugd bezig met tafeltennis. Om mensen wat actiever te maken organiseert hij elke maandag en donderdag van 14.00 tot 15.30 uur tafeltennislessen in het Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst.

Deze middagen zijn gratis, aanmelden is

niet nodig en sportkleding niet verplicht. Kom gerust eens langs en doe mee! De bedoeling is om Bettine Vriesekoop, Nederlands toptafeltennisster, in april een clinic te laten verzorgen in het wijkcentrum. De exacte datum is nog niet bekend.

Tekst en foto: Wil Rengers

PAUZE IN WINKELCENTRUM DUKENBURG

Foto: Jaap Mooi

VERRASSING

Bomenkap in Weezenhof roept vragen op

In Weezenhof is een aantal forse bomen gekapt tussen de hippe hoogbouw en de restanten van het winkelcentrum.

Dit gebeurde eind maart, in het broedseizoen dat per 15 maart is ingegaan. In het broedseizoen mag in principe niet gekapt worden. Volgens Jan Peters, actief lid van de Stadspartij Nijmegen, zaten in de bomen ook vogelnesten en werden er regelmatig vleermuizen waargenomen. Dat meldde hij op Facebook. Zijn partij heeft vragen aan B en W gesteld over deze kwestie.

Een dag later kwam hoogbouw eigenaar Talis met een antwoord. Ze verspreidde de volgende brief in het flatcomplex: 'Misschien viel het u al op. Rondom uw complex worden momenteel 28 bomen gekapt, hiervoor is een kapvergunning verleend. De bomen lieten we eerder op advies van de gemeente onderzoeken. Uit de test bleek dat deze 28 bomen instabiel zijn. Helaas moeten we ze daarom uit veiligheid kappen. Gemeente Nijmegen zorgt ervoor dat nieuwe bomen geplant worden op het terrein. Het was de bedoeling dat de bomen in april gekapt werden. En zouden we u daarvan op de hoogte brengen. De partij die dit voor ons doet had eerder ruimte en zijn vergeten dit naar Talis te communiceren. Excuses voor het ongemak.'

Samenstelling: Toine van Bergen en René van Berlo. Foto: Toine van Bergen

HET GAAT BEGINNEN IN MEIJHORST

Opeens was het duidelijk, de renovatie van de Meijhorst gaat starten. Op maandag 20 maart werden op twee plekken bouwplaatsen gemaakt met hekken.

De eerste locatie tussen de maisonnettes gaat de bouwketen herbergen, de tweede is voor het bouw materiaal en komt aan de 11^e straat naast de telefooncentrale.

Wanneer alle procedures zijn afgerond en de omgevingsvergunning definitief is, gaat het werk starten. Zoals het er nu uitziet medio april. De uitstraling die de gebouwen krijgen, zal overeenkomen met het voorgestelde in de brochure. Aan de modelwoning, Meijhorst 23-61, zijn links en rechts proefstukken van de gevelbeplating te zien in de bruine kleur zoals voorgesteld. Over een jaar, want zomer 2024 wil men de werkzaamheden klaar hebben, zijn er dan 160 woningen energielabel A en 32 label B.

Aandacht voor de woonomgeving komt in dit project ook aan de orde. Op woensdag 15 maart is hier in samenwerking met welzijnsorganisatie Bindkracht10 en kinderen uit de wijk een start gemaakt met het opruimen van zwerfvuil. Vuil en vervuiling zijn de grootste omgevingsaandachtspunten. Daarnaast komen er ook projecten die de samenwerking en verbinding tussen bewoners moeten stimuleren.

Tekst en foto's: Peter Saras

BEGINNERSCURSUS HARDLOPEN VOLGEN BIJ MIEP

De loopgroep Nijmeegse Roadrunners-club MIEP (Met Inspanning En Plezier) start 17 april 2023 een beginnerscursus hardlopen.

Doel van de cursus is om in twaalf weken een niveau te bereiken waarbij vijf kilometer aaneengesloten afgelegd kan worden. De cursus is bedoeld voor iedereen, ook voor mensen die in het verleden al eens aan hardlopen hebben gedaan. MIEP zorgt voor deskundige begeleiding, motivatie en gezelligheid. Meld je snel aan en hopelijk zien we je op 17 april 2023. Inlichtingen zijn in te winnen via www.mieproadrunners.nl

Tekst en foto: MIEP

NIEUWS VAN HET BEWONERSPLATFORM WEEZENHOF

Op 20 februari vond de meest recente vergadering plaats van het Bewonersplatform Weezenhof. Aanwezig waren een kleine twintig leden, alsmede twee leden van het Bewonersplatform Aldenhof. Zij schoven aan om kennis te maken en om te kijken of er thema's zijn die zowel in Weezenhof en Aldenhof spelen. Mocht dat zo zijn, dan zou samenwerking tussen de twee platforms wellicht mogelijk zijn.

Een thema dat opnieuw ter tafel kwam, was de visie op de wijkraden zoals de gemeente die voor ogen heeft. Verder werd er aandacht besteed aan de energietransitie en aan het laatste nieuws van de Belangenvereniging Weezenhof.

Zienswijze

De voorzitter van de belangenvereniging deelde mee dat het nog steeds niet bekend is wanneer het bestemmingsplan Weezenhof en de zienswijzen in de gemeenteraad worden behandeld. Op de door de belangenvereniging ingediende zienswijze is door de gemeente nog niet gereageerd. Dat geldt ook voor het Woo-verzoek dat de belangenvereniging heeft ingediend om inzicht te krijgen in het proces dat aan de plannen voor de nieuwbouw van het winkelcentrum vooraf ging. De voorzitter vertelde verder dat de politieke partijen in de gemeenteraad zijn uitgenodigd om zelf in de wijk te komen kijken naar de geplande hoogte en plaatsing van de nieuwbouw. De zes partijen die op de uitnodiging gingen bezochten inmiddels de Weezenhof. (Zie de volgende bladzijde.)

Windmolens

De specialist op het terrein van de energietransitie bracht het platform op de hoogte van de recente ontwikkelingen rond het door de gemeente Heumen geplande zonnepark en de mogelijk te bouwen windmolens. Het

Windmolens langs de A15, voorbeeld voor de A73?

platform zou windmolens tot een hoogte van 150 meter acceptabel vinden, maar die worden niet meer gemaakt. Er is sprake van windmolens met een hoogte van 240 meter, maar die hoogte staat nog niet vast. Als er zou worden besloten dat er geen windmolens komen, dan kan de provincie altijd nog besluiten dat ze toch geplaatst moeten worden. Verder wordt benadrukt dat bewoners van de Weezenhof lid kunnen worden van de Energiecoöperatie Heumen (ECH). Bewoners kunnen dan meepraten en bijvoorbeeld afspraken maken over het stilzetten van windmolens als die slagschaduw veroorzaken. Men besluit om de Energiecoöperatie Heumen binnenkort uit te nodigen voor een bijeenkomst in de Weezenhof.

Gemeente en wijkraden

De gemeentelijke visie op de wijkraden leidde weer tot enige discussie. Men heeft er moeite mee dat in de visie van de gemeente staat dat thema's 'waar mogelijk' in de wijkagenda worden opgenomen. Dat wekt de suggestie dat de gemeente bepaalt wat voor de wijk van be-

lang is en niet de wijkraden. Het platform zou liever zien dat gemeente en wijkraden samen optrekken. Thema's die volgens het platform zeker op de wijkagenda een plaats zouden moeten krijgen zijn, onder andere, de plaatsing van laadpalen in de wijk, de energietransitie, het groen en het verkeer in de wijk, en natuurlijk de behoefte aan een ontmoetingspunt als het Huis van Weezenhof. Men zou ook graag de terugkeer zien van de jaarlijkse wijkshow, waarbij vertegenwoordigers van de gemeente en van de wijk samen de infrastructuur van de wijk inspecteren. Tegelijkertijd vraagt men zich af of de gemeente wel voldoende oog heeft voor de mogelijkheden van een wijkraad als het bewonersplatform. Dat bestaat al meer dan vijftien jaar, maar heeft maar een beperkt aantal leden, ook al kan iedereen die iets wil betekenen voor de wijk aansluiten. Het is misschien wat veel gevraagd, zoals de gemeente lijkt te doen, om van de twintig leden van het bewonersplatform te verwachten dat zij bijeenkomsten organiseren, bewoners stimuleren tot participatie en in alle opzichten representatief zijn voor de wijk.

Deze problematiek zal bij de volgende vergadering van het bewonersplatform ongetwijfeld opnieuw ter sprake komen. Die vergadering vindt plaats op 12 juni 2023.

Tekst: Jaap van der Bent. Foto's: Peter Saras (boven) en Arthur de Jonge (links)

Huidig Winkelcentrum Weezenhof

PADEN VERHARD

Paden op en rond Stadspark Staddijk zijn verhard.

De gemeente Nijmegen heeft een groot aantal paden nabij Aldenhof voorzien van een nieuwe halfverharde laag. Zo zijn op een drietal plaatsen nieuwe verbrede toegangen tot het park Staddijk ontstaan. Ook is vanaf de kruising van de Staddijk met de 14^e straat in Aldenhof zo'n extra laag aangebracht (zie de foto). Daardoor is het voor wandelaars een stuk veiliger geworden om langs deze weg te lopen.

Tekst en foto: Toine van Bergen

KOM JE OOK EEN SOEPIE DOEN?

Iedere dinsdag in Dukenburg

- De soep staat klaar om 12.30 uur
- Eigen bijdrage € 0,50

Wijkcentrum Dukenburg
Meijhorst 70-39

LEDEN RAAD BEZOEKEN WEEZENHOF

Kijken naar flats in de 40'er straten

Op uitnodiging van de Belangenvereniging Weezenhof bezochten op donderdag 16 maart acht leden van zes politieke partijen van de Nijmeegse gemeenteraad het Huis van Weezenhof. De bedoeling was dat zij meer inzicht zouden krijgen in de problemen die nu al jaren spelen rond de nieuwbouw van het afgebrande winkelcentrum.

Aangezien de gemeenteraad kort voor of na de zomer een beslissing rond de nieuwbouw gaat nemen, leek het de belangenvereniging een goed idee om in aanwezigheid van zoveel mogelijk raadsleden nogmaals te benadrukken dat veel bewoners van de Weezenhof weinig heil zien in de huidige nieuwbouwplannen.

Hoewel die plannen de wijk in beroering brengen, blijkt wel uit het feit dat zo'n vijftig wijkbewoners zich bij het Huis van Weezenhof hadden gemeld om uiting te geven aan hun zorgen. En dat ondanks het enigszins ongelukkige tijdstip waarop de ontmoeting met de raadsleden was gepland: zeven uur 's avonds. Gelukkig was het mooi weer en nog licht genoeg om de ballonnen te zien die leden van de belangenvereniging hadden opgelaten om duidelijk te maken hoe hoog de nieuwbouw wel moet worden. Samen met een aantal leden van de belangenvereniging en een grote groep belangstellenden maakten de raadsleden een wandeling over het intussen als een oorlogslandschap ogende terrein waar, als het aan de projectontwikkelaar ligt, de nieuwbouw zal verrijzen.

Tijdens die wandeling kreeg de belangenvereniging de kans om nogmaals uiteen te zetten dat men niet tegen nieuwbouw is,

maar tegen het veel te massale karakter van het geplande project. Zoals bij eerdere gelegenheden ook al naar voren gebracht, vindt men het veel te hoog, vooral in relatie met de bebouwing in de directe omgeving. Er zou volgens deskundigen veel gewonnen zijn als het gebouw een kwartslag gedraaid en liefst een paar woonlagen lager zou kunnen worden. Een dergelijke wijziging, waar al eerder op is aangedrongen, verandert overigens niets aan het feit dat de appartementen in de geplande nieuwbouw met hun 49 vierkante meter wel erg aan de kleine kant zijn en in geen geval geschikt voor oudere wijkbewoners die overwegen kleiner te gaan wonen.

Na de wandeling verzamelden de raadsleden zich met vertegenwoordigers van de belangenvereniging en andere belangstellenden in het Huis van Weezenhof. Onder het genot van een kopje koffie ontstond daar een levendige discussie over de nieuwbouwplannen. Daarin lijkt overigens geen plaats te zijn voor een ontmoetingsplek als het Huis van Weezenhof, iets dat wel erg in tegenspraak is met het ideaal van sociale cohesie dat de gemeente Nijmegen zegt na te streven. Deze en andere kwesties kwamen volop aan bod tijdens de gesprekken die de raadsleden met de wijkbewoners voerden. De raadsleden benadrukten dat men geen toezeggingen kon doen, maar dat was ook niet het doel van deze bijeenkomst. Die lijkt er zeker in geslaagd om in elk geval de acht aanwezige raadsleden te overtuigen van het gevoel van urgentie en het verlangen te worden gehoord dat bij veel wijkbewoners, jong en oud, leeft.

Tekst: Jaap van der Bent

Foto: Lex Leenaars

B EN W BEZOEKEN WEEZENHOF

In het Huis van Weezenhof

Op dinsdag 28 maart bezocht het college van Burgemeester en Wethouders Dukenburg. In het kader van een reeks bezoeken aan meerdere Nijmeegse wijken was die dag Weezenhof de eerste stopplaats.

Per minibus arriveerde het gezelschap rond een uur of twee bij het Huis van Weezenhof. Daar trof men niet alleen deelnemers aan een cursus textiele werkvormen, een van de activiteiten die in het Huis plaatsvinden, maar ook een aantal vertegenwoordigers van de wijk: Tineke Baart, de voorzitter van het Huis van Weezenhof; Hella Hogenboom, de voorzitter van het Bewonersplatform Weezenhof; en Jan Müskens, de voorzitter van de Belangenvereniging Weezenhof. Onder het genot van een kop koffie en brownies wisselde men van gedachten over recente en toekomstige ontwikkelingen in de wijk. Men genoot van de gezellige sfeer en de uitstraling van de huiskamer en kon nog eens constateren welke belangrijke rol het Huis van Weezenhof in de wijk speelt. Ook het feit dat het Huis, met de hulp van vrijwilligers en donateurs, nu al vier jaar draaiende wordt gehouden bleef niet onopgemerkt.

Winkelcentrum

Na een bezoek aan de Prins Clausschool, waar de directeur de contouren van de nieuwe school schetste, keerde men terug naar

het parkeerterrein. Vanzelfsprekend gingen de gesprekken daar al gauw over de nieuwbouwplannen voor het winkelcentrum. Terwijl het college van mening is dat daarbij alle procedures op de juiste manier zijn gevolgd, bleek opnieuw dat men in de wijk graag in een eerder stadium bij de nieuwbouwplannen betrokken zou zijn geweest. Veel wijkbewoners vinden de nieuwbouw simpelweg te groot, te hoog en te massaal. Een aantal bezoekers keek trouwens toch wel op van de omvang en de impact van het toekomstige gebouw.

Zorgwoningen

Hierna ging het bezoek door naar een aantal andere plekken in Dukenburg, waaronder de zorgwoningen aan de rand van Weezenhof. Ver voor de bouw waren er mede vanuit de

ervaringen elders grote zorgen over mogelijke overlast. Een aantal wijkbewoners nam in 2021 als vrijwilliger plaats in een groep om te proberen die zorgen in te perken door goede maatregelen. Met de bevoegde instanties werden duidelijke afspraken gemaakt over de voorwaarden die aan de bewoners van de zorgwoningen zouden worden gesteld. Er is nu tevredenheid over de goede begeleiding die dagelijks helpt het leven voor deze groep mensen te verbeteren. Enkele wijkbewoners uit de buurtbeheergroep vertelden dat ze vernomen hebben dat de nieuwe bewoners niet meer weg zouden willen. De gevreesde overlast is achterwege gebleven.

Over de procedure kan gezegd worden dat vragen aan de omwonenden en mededelingen over de plannen voor de zorgwoningen vaak vlak voor vakanties binnenkwamen of in coronatijd. Hierdoor werd de mogelijkheid tot reageren beperkt, en de boosheid versterkt. Na een lange stilte kwam er een nieuwe projectleider en werd een maatschappelijk werker toegevoegd. Hier kon de wijk goed mee opschieten. Natuurlijk moesten er voor de nieuwe bewoners woonplekken komen in Nijmegen. Er was voor het eerst sprake van participatie, transparantie en luisterbereidheid.

Rekening houden met wensen

De wijkbewoners hopen nu vurig dat er bij de ontwikkeling van het winkelcentrum ook echt rekening gehouden gaat worden met de wensen van de bewoners. Die nieuwe gebouwen moeten tenslotte weer vijftig tot tachtig jaar meekunnen en zullen echt bepalend zijn voor de ontmoetings sfeer in de wijk.

Tekst: Jaap van der Bent

Foto's: Nicole Schraven, gemeente Nijmegen

Bij de Prins Clausschool

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van *de Dukenburger*. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Foto: Peter Saras

Klaasmarkt

Eind oktober organiseren we graag weer een gezellige Klaasmarkt. Maar dat kan alleen als we nog wat meer opslagruimte kunnen vinden. Heeft u nog een aantal vierkante meters ruimte over tot eind oktober of een tip over opslagruimte, laat het ons weten! Info en aanmelden: secretariaat@ontmoetingskerk.net

Mensen gezocht

Mijn naam is Eline. Op Nextdoor plaats ik onlangs een oproep, waarop helaas niet werd gereageerd. Ik woon in Tolhuis en ik vind het fijn om met iemand in de natuur te wandelen. Ook geniet ik ervan om samen over boeken te praten of over andere onderwerpen die in het leven mooi zijn. Gewoon babbelen over gezellige dingen, is ook prima. Dat kan dan met een lekker kopje koffie/thee/wijntje en iets lekkers erbij. Gezelligheid vind ik heel belangrijk!

Voor het wandelen zoek ik iemand tussen de 45 en 65 jaar. Een leeskring of praatgroepje is minder leeftijdgebonden. Mijn voorkeur gaat uit naar een ruimte in Tolhuis, eenmaal per drie weken op vrijdag van 13.00 tot 14.30 uur, of in het weekend. Maar vóór alles zou ik graag in contact komen met iemand, die bereid is om ongeveer eenmaal in de maand een uitstapje te ondernemen. Bijvoorbeeld naar activiteiten en beurzen vanuit de oogvereniging. Of gewoon een dagje uit naar een andere stad. Wie o wie vindt dit een uitdaging? Wie o wie is hulpvaardig? Ik ben reuze benieuwd. Stuur mij gauw een bericht via pieter.pelser@bindkracht10.nl

TIEN JAAR AED'S IN DUKENBURG

Akte tekenen

Het was 17 mei 2013 toen een groepje Dukenburgers bij notaris Van Eldik in Malden de stichtingsakte tekende. De stichting AED Dukenburg was een feit. Dat is dus in mei 2023 tien jaar geleden.

Op dat moment in 2013 konden we nooit bedenken dat er nu Nijmegen breed door de AED-stichtingen ruim 140 AED's beheerd en onderhouden zouden worden. Bijna 115 zijn daarvan ook nog 24/7 voor burgerhulpverleners bereikbaar. De eerste AED werd geplaatst met hulp van woningcorporatie Talis bij het wijkkantoor in de 22^e straat Meijhorst. Inmiddels dragen de woningcorporaties een behoorlijk steentje (AED) bij in plaatsing en locaties. Maar ook andere instanties weten hun maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Ook al is beloofd dat de AED-stichtingen vanaf 2024 structureel subsidie krijgen, de hulp van allerlei bedrijven en instanties zal heel hard nodig blijven.

Coronajaren

De uitbreiding stadsbreed met meerdere stichtingen en werving van vrijwilligers heeft wel een moeizame tijd gehad in de coronajaren. Inmiddels wordt er druk gewerkt om dit weer goed te maken. Voor Dukenburg en Lindenholt normaliseren de werkzaamheden het eerst. Zo worden weer vandoors cursussen gegeven in reanimatie en het gebruik van een AED. Voor bewoners van Dukenburg en Lindenholt zijn deze cursussen gratis.

Cursussen

Voor het eerste kwartaal 2023 zijn net tien herhaalcursus-avonden afgesloten. Het plan is om na de zomervakantie weer basiscursussen te verzorgen. Er zijn inmiddels al wat aanmeldingen binnen. Naar gelang het aantal mensen dat een cursus wil doen en zich heeft aangemeld gaan we het aantal cursusavonden afspreken. Dukenburgers en Lindenholters die zich opgegeven hebben, krijgen dan bij een oproep de keuze zich in te schrijven voor een avond naar keuze. Een basiscursus wordt gegeven in kleine groepjes van acht à negen personen door een NRR (Nederlandse Reanimatie Raad) gecertificeerde instructeur. Aanmelden voor de gratis cursus kan het makkelijkst via de website: www.aeddukenburg.nl > cursussen > aanmelden. Je komt dan bij een digitaal formulier. De cursus wordt gegeven op één avond en duurt ongeveer drie uur.

De stichting AED Dukenburg is reanimatiepartner van de Hartstichting. Cursisten krijgen na afloop een diploma van de Hartstichting en een lesboek. Vervolgens kan men zich aanmelden bij het landelijk oproepsysteem HartslagNu om de alarmoproepen te ontvangen via sms of app. Uitleg hierover komt ook in de cursus aan de orde.

Meer informatie is te vinden op de website: www.aeddukenburg.nl
Contact kan via aeddukenburg@kpnmail.nl

Tekst: Peter Saras,
secretaris Stichting AED Dukenburg

Foto: Jacqueline van den Boom

GESLAAGDE OPSCHOONDAG IN TOLHUIS

18 maart was de Landelijke Opschoondag van Nederlandschoon.nl.

Dit vond een aantal buurtbewoners van Tolhuis 13^e, 31^e en 32^e straat een mooie gelegenheid om de handen uit de mouwen te steken en zwerfafval rond deze straten op

te ruimen. Zelfs de Streekweg en de route richting het tunneltje werden hierbij meegenomen.

De zakken zijn later door de Dar opgehaald.

Tekst en foto: Saskia van Dijk-van der Pluijm

GESLAAGDE OPSCHOONDAG IN ALDENHOF

Zaterdag 18 maart was het nationale opschoondag. Het Wijkplatform Aldenhof organiseerde weer een zwerfvuilprikactie om de wijk er wat schoner uit te laten zien. Onder een aangenaam voorjaarszonnetje prikte een tiental wijkbewoners heel wat bij elkaar. Voor en na de activiteit was er dankzij woningcorporatie Talis en wel-

zijnsorganisatie Bindkracht10 een hapje en een drankje geregeld op het schoolplein van basisschool de Aldenhove. Na afloop kon er tevreden teruggekeken worden op een geslaagde actie.

Tekst: Toine van Bergen

Foto: Lisette van der Meer

SPARTA 125 JAAR

Oefeningen op de balk

Turnvereniging Sparta bestaat 125 jaar. Deze vereniging is opgericht in 1898 en daarmee de oudste gymnastiek- en turnvereniging van Nijmegen. Dit heugelijke feit wordt gevierd op 15 en 16 april 2023.

Zaterdag 15 april 2023 is een reünie voor oud-leden en oud-vrijwilligers van 19.00 tot 22.00 uur. Tijdens deze reünie wordt teruggeblikt op de afgelopen jaren en wordt geproost op dit 125-jarige bestaan. De locatie voor deze Sparta-reünie wordt nog bekend gemaakt via een mail naar het mailadres waarmee is aangemeld. Aanmelden kan via www.spartanijmegen.nl/reunie.

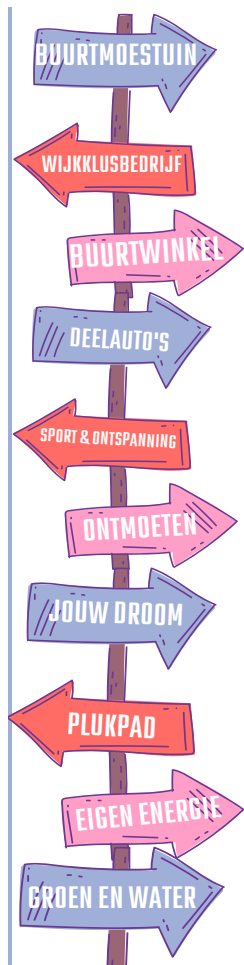
Op zondag 16 april 2023 is Sparta's Fair. Dit is een open dag en iedereen is welkom om een kijkje bij Sparta te nemen. Tijdens deze fair kan door middel van een strippenkaart aan diverse spellen deelgenomen worden. Verder is er een loterij en kun je wat turnkunstjes oefenen. De toegang is gratis maar een kleine bijdrage voor de strippenkaart zou welkom zijn.

Plaats van handeling: de Ark van Oost, Cipresstraat Nijmegen van 11.00 tot 16.00 uur. Liefst even aanmelden via www.spartanijmegen.nl/fair/

Tekst en foto's: Wil Rengers

Selectieteam Sparta

DROMEN DURVEN DOEN

WOENSDAG 19 APRIL
19.15-21.15 UUR

ONTMOETINGSKERK
Meijhorst 7033

INSPIRATIEAVOND DUKENBURG

Stel je voor, Dukenburg 2030. Waar in elke wijk de mensen centraal staan en oog hebben voor elkaar. Waar je mag zijn wie je bent en waar diversiteit een kracht is. Waar bewoners zelf activiteiten organiseren gericht op ontmoeting, werk, ontspanning, leren, inspireren en informatie. Een wijk waar je je eigen talent kunt ontwikkelen en inzetten. Om anderen verder te helpen, projecten te realiseren én tegelijkertijd de wijk mooier en leuker te maken. Een wijk waar geld wordt bespaard door zelf voorzieningen te realiseren of samen in te kopen. Wat te denken van een buurtwinkeltje, een buurtgroenbedrijf, buurtmoestuinen en plukpaden, een voedselbos, eigen energieprojecten. Een buurtklusbedrijf, een.....

wijkbedrijf van en voor de bewoners zelf!

Heb jij een droom?

Een idee?

Wat is jouw talent?

Denk mee!

aanmelden bij carla.onderdelinden@gmail.com.

Liefst voor 18 april.

Wij ontmoeten je graag op 19 april!

Hanneke Verweij en Carla Onderdelinden

NIEUWE PRINS CLAUSSCHOOL

In de oude aula de presentatie van de nieuwe aula

Iets meer dan dertig bewoners waren op donderdagavond 30 maart aanwezig in de aula van de Prins Claussschool in Weezenhof voor de presentatie van de nieuwbouw die deze zomer start. Liggen in de meeste Dukenburgse wijken de scholen verscholen tussen de woningen, in Weezenhof zal de nieuwe school straks markant zichtbaar zijn wanneer je via de 10e straat Weezenhof binnenkomt.

Nog maar één school

Om dit te accentueren krijgt de uit twee verdiepingen opgetrokken nieuwbouw gevels met warmgrijze stenen en houtaccenten. Wanneer de nieuwbouw klaar is zullen de twee locaties die de school nu nog in de wijk bezit in één gebouw samengevoegd worden. Het nieuwe gebouw krijgt zestien leslokalen, acht op elke verdieping. Per vier lokalen is er een *leerplein* waar de kinderen die daar aanwezig zijn vanuit het leslokaal te volgen zijn. Met twee openslaande deuren krijgt elk leslokaal verbinding met dit leerplein.

Het laagbouwgedeelte is bestemd voor het kinderdagverblijf maar met een constructie waarop in de toekomst een verdieping bijgebouwd kan worden. Tussen de leslokalen, over twee verdiepingen, en het kinderdagverblijf komt een aula van 190 vierkante meter. Naast een tribune is er ook zicht op de aula vanaf de bovenverdieping.

Twee keer verhuizen

In mei start bij de dependance in de 80^e straat Weezenhof de tijdelijke uitbreiding. Met de zomervakantie verhuizen alle kinderen vanuit het hoofdgebouw naar de tijdelijk uitgebreide dependance. In de schoolvakantie begint de sloop van de oude school. Na deze sloop hoopt men naadloos door te gaan met de nieuwbouw. December 2024, zo hoopt men, zal het gebouw opgeleverd worden en kan de 'terug' verhuizing starten. Na de kerstvakantie in januari 2025 kan de school dan openen.

De Prins Claussschool heeft momenteel 385 leerlingen, wanneer de instroom van kleuters in 2025 weer normaal is kan dit groeien naar 400, maximaal 450 leerlingen. Ook de constructie van het gebouw is hierop voorbereid, zo kan men de wanden van de lokalen verplaatsen of weghalen en kunnen er heel andere indelingen gemaakt worden.

In de Dukenburger zullen we regelmatig terugkomen op de bouw.

Tekst en foto: Peter Saras

Omdat we samen sterker staan

(Specialistisch)
Maatschappelijk werk
Ouderenwerk
Vrijwilligersprojecten

Sterker ondersteunt iedereen met een vraag, of situatie in het dagelijks leven, die zij zelf niet of niet alleen, kunnen oplossen.

sterker
sociaal werk

www.sterker.nl
088 - 00 11 333

DE STAD BEN IK - HOE DE STUWWAL AANWEZIG IS

Met een blik van nieuwsgierigheid struinen wij – Anja en Christeljohn, beiden Dukenburgers – door de wijken van Nijmegen. We zijn er niet op uit om de mooie paden te bewandelen, maar om ons te verwonderen over wat we op ons pad ontdekken.

Na vrolijk stemmende ontmoetingen met kunst op de Kaaij nemen we het wiebelbruggetje verder Ooyse Schependom in. Het is koud en nat. We glibberen door de modder. Het uitzicht is weids. Waar het water zich heeft teruggetrokken staan eigenaardige struikjes.

*Wonderlijk wijkje
struikjes gevederd
en een weg naar de hemel*

We lopen in de Stadswaard tot aan de Vlietberg en gaan via de weg terug langs het Hollandsch-Duitsch Gemaal. Een handjevol huizen in deze wijk.

In het buurtje aan de Oude Ubbergseweg nemen we niet de ‘Weg naar de Hemel’*, maar lopen door een gezellig rommelig straatje, waar in warmere tijden buiten geleefd wordt.

De snijdende kou jaagt ons De Bastei in voor koffie en warme chocolademelk. We volgen de pijlen naar boven, naar een prachtig uitzicht over de Waal.

Het is een stuk warmer als we naar Hunnerberg gaan. Torende vanaf de Stadswaard in de verte een imposant glazen gebouw op de stuwwal, nu werpen we er een blik naar binnen. Anja kent het als het Haskoning-gebouw, maar het is nu een luxe appartementencomplex. De huidige naam, Estel Residence, verwijst naar de eerste bewoner, het staalconcern Estel.

Slingerend tussen Ubbergseveldweg en Berg en Dalseweg ontmoeten we een heuse Meester Schoorsteenveger. ‘Er zijn er nog maar 25 in Nederland, waarvan één vrouw. Het vak leer je binnen het oude gildesysteem van leerling, gezelschap, meester.’

Een meesterwerkje is zeker het voormalige internaat van het Canisius College, ontworpen door Nicolaas Molenaar, die zijn inspiratie ontleende aan het Rijksmuseum en het Centraal Station in Amsterdam. Weer een historisch gebouw dat voor appartementen wordt bestemd.

We lunchen op een bank aan de rand van het Patersbosje – vroeger deel van de kloostertuin van de paters Jezuïeten – met voor onze neus INCIPIT, VITA NOVA. Dat vergane glorie weer aan een nieuw leven begint, blijkt wel uit de vele herbestemmingen.

Na de boterham beleven we de stuwwal pas echt. Vanaf het Kops Plateau, een zanderige vlakte met struiken, paadjes en bomenlaan rondom, kijken we uit over de Ooy. De Beekmandalseweg voert ons steil naar beneden naar de Ubbergseweg. Die volgen we stad inwaarts. Via een smal pad en trappen weer omhoog komen we bij een uitkijkpunt aan de Batavierenweg, een ontroerende plek. Ter ere van de verzetsstrijder Wiardi Beckman, *Stuuf*, staat hier een prachtige bank.** Deze lijkt te rusten op een wegversperring die aan prikkeldraad doet denken. Maar waarom staat de bank niet richting de Ooij?

*Leven opgestuwd
uitzichtloos rusten
voor een nieuwe bestemming*

Wordt vervolgd...

Tekst: Anja Strik en Christeljohn Roothans
Foto's: Anja Strik

* nymegen.blogspot.com/2016/04/weg-naar-de-hemel.html

** alphonsteravest.nl/project/wiardi-beckman-bank

Met een beetje hulp langer thuis

Praktische hulp
Ouderenadvies
Deel de Dag
Veilig wonen

Langer
Thuis
NIJMEGEN

Langer Thuis is er voor ouderen in Nijmegen die zelfstandig wonen en dat zo lang mogelijk op hun manier willen blijven doen.

www.langerthuisnijmegen.nl
088 - 00 17 121

Onderdeel van Sterker sociaal werk

Richt uw woning mooier in met Wennekers Nijmegen

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)

T: (024) 356 01 04

E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

Goed nieuws!

Vanaf 1 maart 2023 kan iedereen in de gemeente Nijmegen gratis luiers en incontinentiemateriaal scheiden.

De gemeente en Dar gaan samen met jou voor minder restafval. Hoe beter jij jouw afval scheidt, hoe minder restafval je overhoudt. Van vieze luiers en incontinentiemateriaal maken wij nieuwe producten. Bijvoorbeeld autobumpers en plastic straatmeubels. Ook winnen we energie. Zo worden vieze luiers, frisse winst!

Meer weten? Kijk op www.dar.nl/luiers

VIEZE
LUIERS
FRISSE
WINST

Dar®

Mensen helpen?

Zorg of hulp nodig?

Mensen ontmoeten?

Een idee voor de buurt?

Vragen over regels en papieren?

STIP DUKENBURG
wijkcentrum Dukenburg

ma t/m vr
09.30-12.00 uur
di 13.30-15.30 uur

WWW.STIPNIJMEGEN.NL/DUKENBURG

@StipNijmegenDukenburg

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg. Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedukenburger.nl

Internet

www.dedukenburger.nl (voor actueel nieuws)
Twitter: @dukenburger

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Arthur de Jonge
Janwillem Kotten
Thijs de Leeuw
Hette Morriën
Ferdi Notten
Wil Rengers
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Peter Saras
Arthur de Jonge
Ferdi Notten en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Els Geelen
Marije Klijnsma
Peter van Kraaij
Guus Kroon
Joska van der Meer
Qader Shafiq
Wouter Slob
Leo Venderbosch
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Günay Acuner-Kasar (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 10.500 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: vrijdag 28 april 2023
Verspreiding: vanaf woensdag 17 mei 2023

Foto voorpagina

Theo Scholten en Cees Waaijer (Foto: Ferdi Notten)

All Round Klussenier

Voor al uw onderhoud/repairatie in en rond uw huis. Oplossingsgericht vakwerk tegen betaalbaar tarief voor: Wand, Vloer, Schilder, Behang, Tegel, Sanitair, Traprenovatie, enz.

Badkamer-renovatie

Antoon van Kempen

Bel of mail gerust voor een passende oplossing • 06 17442285 • agvankempen@gmail.com

RIJWIELHUIS JANSSEN

SINDS 2023

De fietsenmaker van Dukenburg

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
024-7855951
www.rijwielhuisjanssen.nl

de Dukenburger is verkrijgbaar bij:

Aldenhof: de Lindenberg. **Lankforst:** Gezondheidsplein Dukenburg. **Malvert:** Jumbo, Rijwielhuis Janssen, Barbershop Mister Cuts. **Meijhorst:** Albert Heijn, Ontmoetingskerk, Wijkcentrum Dukenburg, Zwembad Dukenburg. **Staddijk:** Trainingscentrum Michi. **Tolhuis:** Creatief Centrum Nijmegen-Zuid. **Weezenhof:** Cafeteria Çiçek Yeliz, Huis van Weezenhof. **Zwanenveld:** Albert Heijn XL, Bibliotheek Zwanenveld, Brood & Bijzaken, Primera, Pronk, Duurzaam Wonen.

DUKENBURG

Fysiotherapie Dukenburg

Aldenhof 70-03 • 6537 DZ Nijmegen • 024 3441756

Weezenhof 55-16 • 6536 EE Nijmegen • 024 3430505

Meijhorst 60-02 • 6537 KT Nijmegen

Zwanenveld 90-80 H • 6538 SC Nijmegen • 024 3443638

Tolhuis 33-09 • 6537 NH Nijmegen

www.fysiotherapiedukenburg.nl

info@fysiotherapiedukenburg.nl • 024 3441756

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

*Trots
op je
lach*

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

HOMAN
MAKELAARDIJ

Woning verkopen?

Maak een **goede start** met
dé makelaar uit uw **eigen wijk**

024 - 3448 497

Zwanenveld 8403-D

homanmakelaardij.nl